

KØBENHAVNS KOMMUNE

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Center for Policy

NOTAT

Til Børne- og Ungdomsudvalget

17-03-2015

Sagsnr.
2015-0002940

Cover til anlægs- og driftsønsker til overførselssag 2014-2015

Dokumentnr.
2015-0002940-11

Til udvalgets orientering er vedlagt forvaltningens udarbejdede ønsker til anlægs- og driftsområdet til overførselssag 2014-2015. Endvidere er også vedlagt de ønsker på anlægsområdet, hvor det er aftalt at Teknik- og Miljøforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen og Økonomiforvaltningen fremsætter budgetønske, der har direkte relation til børne- og ungdomsområdet.

Sagsbehandler
Mads Hyuk Jørgensen

Der arbejdes stadig med kvalificering af budgetnotaterne i samarbejde med Økonomiforvaltningen, Byggeri København samt med de andre forvaltninger, hvor det er aftalt, at de fremsætter ønske til overførselssag. Derfor kan både tekst og tal ændre sig en smule helt frem til forhandlinger om overførselssag 2014-2015, der finder sted 23.-27. marts 2015. Når forhandlingerne går i gang, vil det være de budgetnotater, der uploades på hjemmesiden, hvor budget 2015 og overførselssag 2014-2015 findes, der er de endelige og gældende.

På næste side findes liste over anlægs- og driftsønsker til overførselssag 2014-2015. For korte bemærkninger samt konsekvenser henvises til oversigt over anlægs- og driftsønsker til overførselssag. Først kommer anlæg og på sidste side (side 3) følger drift.

Center for Policy

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

E-mail
CL63@buf.kk.dk

Ønsker til overførselssagen 2014-2015 - anlægsoversigt	
Ønsker i alt	Mio. kr.
Nødvendige	
Deponering for ibrugtagne pavilloner	8,2
Køb af udflytterbørnehaven Holstrupgaard, Grimstrupvej 81 i Ølsted	3,0
Genetablering af legeplads og opsamlingssted til daginstitutionen "Riiset", Brønshøj.	1,2
Bellahøj Skole - merudgifter til sporudvidelse	20,4
Brønshøj Sportshal	2,0
Lergravsparkens Skole	5,7
Nødvendig i alt	40,5
Mulighed for optimal løsning i overførselssagen	
Flytning og samling af hele skolen på Christianshavn på Arsenaløen med fremtidens fritidstilbud på skolen og trekantgrunden	202,3
Oehlenschlägersgades Skole - udvidet scenarie	16,7
Ekstrabevilling til byrums- og skolegårdsprojekt på Amager Fælled Skole	3,2
Forundersøgelse om afklaring af muligheder for flytning af Sankt Annæ Gymnasium til Carlsberg Byen.	0,5
Etablering af madfaciliteter - Kildevældskolen	12,2
Pulje til Ideoplæg om etablering af produktionskøkken på Ellebjerg skole.	0,3
Udvidelse af "Gavlhus Ungehus" i Tingbjerg (deponering)	11,0
Mulighed for optimal løsning i overførselssagen i alt	246,2
Ensartet serviceniveau	
Fremtidens Fritidsstruktur	59,2
Sikring og opgradering af legepladser på daginstitutioner og skoler	10,7
Udskiftning og forbedring af daginstitutionskøkkener - pulje til projektering og anlægsbevillinger	12,4
Pulje til ideoplæg om skolemad	1,6
Nødvendige mindre renoveringsprojekter på de københavnske skoler	15,0
Ensartet serviceniveau i alt	98,9

Øvrige	
Omdisponering af 20 grupper på dagtilbudsområdet jf. budgetaftale 2015 til finansiering af fremtidens fritidstilbud	88,2
Modernisering af Vognparken	4,0
Forbedring af lyd miljøer i daginstitutioner	5,2
Analyse af mulige kommunale formål på Smedetoften 14	0,2
Anlægsmidler til udvidelse af daginstitutionen "Vor Frue Sogn" i Indre By	1,2
Undervisningshus/udehus ved Karenhus ved Bispebjerg Bakke (ønske fra de Radikale)	4,2
Øvrige i alt	103,0
KFF: Idrætsfaciliteter på Bellahøj Skole	50,0
Kejd/ØKF: Helhedsrenovering af Randersgade, Den Classenske Legatskole, Gasværksvejens Skole og Lundehusskolen.	344,0
Midlertidig genhusning af KFFs arkiver fra Artillerivej 126.	9,5
Øvrige fra andre forvaltninger i alt	403,5

Ønsker til overførselssagen 2014-2015 - drift	
Ønsker i alt	Mio. kr.
Fagligt implementeringsteam - overførsel af mindreforbrug.	1,5
Gældssanering af daginstitutioner	9,1-17,7
Driftsønsker i alt	10,6-19,2

Ønsker til overførselssagen 2014-2015 - anlægsoversigt				
Ønsker i alt	Mio. kr.	Ønsker	Konsekvens, hvis der ikke bevilliges midler til ønsket i overførselssagen	Kapacitet
Nødvendige				
Deponering for ibrugtagne pavilloner	8,2	Deponering for en række af de pavilloner der er opstillet til tidlig opstart af skolespor på Husum skole, Skolen på Islands Brygge og Grøndalsvængets Skole. I forbindelse med opstillingen af pavillonerne blev det vurderet mest hensigtsmæssigt at udskyde deponeringsproblematikken til overførselssagen 2014-15, fordi der på det tidspunkt ville være et mere præcist overblik over, hvilke pavilloner, der ville være behov for udover 3 år. Desuden var budgettet til tidlig opstart af skolespor ikke stort nok til at finansiere eventuel deponering, hvis alle ønskede pavilloner skulle opstilles. Det er ikke på nuværende tidspunkt endeligt afklaret om, der er behov for at opstille yderligere pavilloner til skolestart 2015.	Pavillonerne må nedtages i 2016. Dermed skal der etableres andre midlertidige løsninger indtil skolerne er udbygget. Ønsket kan ikke vente til B2016 af hensyn til at arbejdet med at finde andre løsninger.	Ja
Køb af udflytterbørnehaven Holstrupgaard, Grimstrupvej 81 i Ølsted	3,0	Køb af eksisterende udflyttersted, som i dag benyttes af en eksisterende københavnsk udflytterbørnehave på 45 pladser ("Brønsparkens Fritidscenter" i Brønshøj).	Udflytterbørnehavens 45 pladser må udfases og lukkes. Anlægsprisen på udflytterstedet er billigere end at genetablere 45 børnehavepladser. Driftsprisen pr. plads er dog højere, som følge af bustransporten til udflytterstedet. Ønsket kan ikke vente til B2016, da ejendommen kan blive solgt til anden side.	Ja
Genetablering af legeplads og opsamlingssted til daginstitutionen "Riiset", Brønshøj.	1,2	Genetablering af legeplads og opsamlingssted for udflytterbørnehave, da det nuværende lejede udeareal er solgt til MT Højgaard. Den nye legeplads ligger på lejet areal, hvorfor der også er medtaget udgifter til deponering.	Hvis midlerne ikke bevilliges, så lever institutionens udeareal ikke op til de fastsatte krav pr. barn (10 kvm.). Samtidig mangler udflytterbørnehaven et opsamlingssted til deres 44 udflytterbørnehavebørn. Ønsket kan ikke vente til B2016, da der skal indgås lejekontrakt på de nye areal.	Ja
Bellahøj Skole - merudgifter til sporudvidelse	20,4	I budget 2015 blev det besluttet at udvide Bellahøj Skole med et spor. Budgettet blev afsat på baggrund af idéoplæg udarbejdet af Byggeri København og dennes rådgiver, i dialog med BUF. Desværre har det efterfølgende vist sig, at budgettet i idéoplægget for sporsudvidelsen ikke var dækkende, idet budgettet var beregnet på for få kvadratmeter og udgifter til nedgravning og tilgængelighed af gymnastiksale ikke var indeholdt. Byggeri København har afvist at modtage projektet, før der er afsat midler til nedgravning. Beløbet skal kvalificeres. (OBS beløbet er pr. 24/2 beregnet til 8,6 mio. til M2 + 11,8 mio. kr. til nedgravning = 20,4 mio. kr. i alt).	Sporudvidelsen vil ikke kunne gennemføres som vedtaget i budget 2015 og vil medføre at ibrugtagningen vil blive forsinket.	Ja

Brønshøj Sportshal	2,0	I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2012 blev det besluttet at udvide Katrinedal skole med 1 spor og 120 fritidspladser. Udvidelsen af skolen udløste behov for endnu en idrætshal. I overførselssagen vedtaget i BR i april 2012 blev det vedtaget, at behov for endnu en idrætshal til Katrinedal skole skulle dækkes ved køb og omdannelse af Brønshøj Sportshal til idrætsfacilitet for skolens elever, samt fritidsbrugere i området. Hallen er en frivillig forening og kommunen har derfor skulle indlede forhandlinger med ejerforeningen. Den efterfølgende forhandling med brugere og ejerforening har medført merudgifter som følge af ændret brugsret, adgangsforhold, omprojektering og rådgivning, fordi adgang fra hallens bagside har vist sig vigtig, så elever ikke skal bruge den trafikerede Sallingvej som adgangsvej.	Hvis adgang ikke etableres på bagsiden af hallen, vil sikker skolevej vanskeligt kunne etableres. Det vil kunne betyde en forsinkelse i projektet som helhed og dermed en risiko for, at hallen ikke kan nå at blive klar til skolens udvidelse, fordi der skal indledes ny proces med ejerforening, og der skal omprojekteres. Det vil også medføre øgede udgifter til genhusning af elevernes idrætsundervisning, fordi nuværende gymnastiksale på skolen skal bruges til andet formål ifbm. udvidelsen.	Ja
Lergravsparkens Skole	5,7	Under projekteringen af sporudvidelsen vedtaget i budget 2013 opdagede ByK's rådgivere, at bygningens tværstabilitet ikke var i orden. Problemet er skabt gennem gentagne renoveringer over adskillige år. Problematikken omkring statikken betyder, at eleverne fra Lergravsparkens Skole er blevet genhuset på bl.a. Sønderbro Skole samt et nærtliggende fritidshjem, som forbliver børnenes base frem til skoleudvidelsen kan ibrugtages. Ibrugtagning af skolen kommer nu til at foregå i etaper, hvoraf første etape forventes ibrugtaget august 2016 og anden etape i maj 2017. Det betyder samlet set en yderligere forsinkelse på 7 måneder.	Udvidelsen af Lergravsparkens Skole kan ikke gennemføres medmindre der tilføres yderligere anlægsmidler. Yderligere skal der tilføres 0,85 mio. kr. for at imødekomme nye krav fra TMF omkring parkering.	Ja
Nødvendig i alt	40,5			

Mulighed for optimal løsning i overførselssagen				
Flytning og samling af hele skolen på Christianshavn på Arsenaløen med fremtidens fritidstilbud på skolen og trekantgrunden	202,3	Projektet er beregnet til ca. 495 mio. kr. Beløbet på 202,3 mio. kr. forudsætter blandt andet et salgspvenu og besparelse på helhedsrenovering samt midler afsat til udvidelsen omdisponeres. Endelig forudsættes, at prisen for grundkøb indregnes i beløbet. Flyttes kun indskolingen til arsenaløen er forslaget ca 78,6 mio. kr. billigere. Hvis hele skolen eller kun indskolingen flyttes, så fremsætter KFF forslag om folkebibliotek og kulturhusfaciliteter, som finansieres af KFFs ramme. Hvis hele skolen flyttes, forudsætter folkebibliotek og kulturhus, at Hal C stilles til rådighed, så der ikke skal bygges gymnastiksal. Eller vil der ikke være plads til begge tillægsscenerier.	Hvis midlerne ikke afsættes i overførselssagen, må projektet om en ny skole på Christianshavn sandsynligvis opgives. Udvidelsen af den nuværende skole (vedtaget i Budget 2014) vil herefter gennemføres. Der er ingen kapacitetsmæssige konsekvenser ved forslaget, dog kommer et øget behov for midlertidige foranstaltninger til husning af næsten et helt spor fra 0. - 9. klassetrin, hvis projektet trækker ud, eller der ikke træffes beslutning nu.	Nej
Oehlenschlägersgades Skole - udvidet scenarie	16,7	I forlængelse af helhedsrenoveringen af skolen, områderfornyelse, vedtaget sporudvidelse afsat i budet 2015 og fornyelse af Litauens Plads er der udarbejdet et alternativt scenarie, hvor den gamle gymnastikbygning rives ned. Derved skabes helt nye muligheder for et nutidigt samspil mellem skole og plads. Perspektiverne i dette scenarie er åbenheden mellem skole og byrum, med gennemlyste gymnastiksale i stueplan, der indbyder til brug til både skole og bydel, i lighed med det, der er udviklet på bl.a. Guldbergs skole. Ved dette scenarie bliver skolegården samtidig væsentligt bedre disponeret. Byggetiden ændres ikke.	Hvis midlerne ikke afsættes i Overførselssagen, vil udvidelsen af det allerede vedtagne projekt med dette projekt kun kunne gennemføres med tidsmæssige forskydelse og en merudgift. Der er ingen kapacitetsmæssige konsekvenser ved forslaget.	Nej
Ekstrabevilling til byrums- og skolegårdsprojekt på Amager Fælled Skole	3,2	Den netop gennemførte licitation bevirker et højere udgiftsniveau, end der er bevilling til. En del af de arbejder, der indgår i projektet, vil reducere udgiften ved en efterfølgende helhedsrenovering tilsvarende. Både LOA og Nordea Fonden bidrager til projektet.	Hvis midlerne ikke bevilliges, vil det ikke være muligt at gennemføre bl.a projekt om lokal nedrivning af regnvand, kloakrenoveringen, lige som en række belægningsarbejder udskydes til en senere helhedsrenovering i en fordyret udgave (forventeligt budget 2016) i en fordyret udgave. Endeligt vil der være en række elementer i byrummet/skolegården, som ikke vil kunne etableres. Fondsstøtten bevirker en række bindinger, som gør det vanskeligt at finde besparelser på projekteret, udover de elementer.	Nej
Forundersøgelse om afklaring af muligheder for flytning af Sankt Annæ Gymnasium til Carlsberg Byen.	0,5	Der foreslås afsat midler til en forundersøgelse, der kan kortlægge mulighederne for en flytning af Sankt Annæ Gymnasium og en samlokalisering med Europaskolen i Carlsberg Byen.	Ønsket kan ikke udskydes til budget 2016, da lokalplansprocessen kræver afklaring inden sommerferien.	Nej
Etablering af madfaciliteter - Kildevældskolen	12,2	Der søges om midler til opgradering af Kildevældskolen, så skolen bliver en decideret madskole. Det betyder, at skolen går fra at kunne bespise 30-35% af eleverne (ved den Budget 2015 finansierede plan om etablering af en EAT-bod) til at kunne bespise alle skolens elever.	Hvis der ikke gives ekstra midler, så betyder det, at den planlagte EAT-bod etableres. Det betyder, at færre elever får mulighed for sund mad i skoletiden.	Nej

Pulje til Ideoplæg om etablering af produktionskøkken på Ellebjerg skole.	0,3	Pulje til Ideoplæg om mulighed for etablering af produktionskøkken og sammentænkning med øvrige anlægsprojekter. Skolerne for herved mulighed for at blive deciderede madskoler og bespise alle elever.	Etablering af produktionskøkken på Ellebjerg Skole vil kunne koordineres med forestående helhedsrenovering, hvis det beviliges nu.	Nej
Udvidelse af "Gavlhus Ungehus" i Tingbjerg (deponering)	11,0	Forslag om at udvide og flytte "klub3erens" til "Gavlhus Ungehus". Herved samles de to nuværende afdelinger i "Gavlhus Ungehus" på 3 etager på Langehusvej 40. Dette vil være en opkvalificering af BUF's samlede tilbud i Tingbjerg. Midlerne skal anvendes til deponering for det nye lejemål.	"Gavlhus Ungehus" fortsætter på to lokationer. Ønsket kan ikke udskydes, da der er risiko for at lokalerne lejes ud til anden side.	Ja
Mulighed for optimal løsning i overførselssagen i alt	246,2			

Ensartet serviceniveau				
Fremtidens Fritidsstruktur	59,2	Der søges midler til følgende to områder: 1) anlægsmidler til igangsættelse af de mest oplagte projekter som kan gennemføres forholdsvist hurtigt og nemt (56,6 mio kr.). 2) midler til forundersøgelser af løsningsmuligheder på de vanskeligste cases, herunder de mest udsatte skoler (ca. 2 mio kr.).	Midlerne skal sammen med de allerede bevilligede midler i budget 2015 til forundersøgelse og anlæg af første del af Fremtidens Fritidstilbud sikre, planen for implementering ikke forsinkes yderligere. Ønsket kan ikke udskydes til budget 2016 af hensyn til fremdriften i arbejdet med fremtidens fritidsstruktur.	Ja
Sikring og opgradering af legepladser på daginstitutioner og skoler	10,7	Det er forvaltningens vurdering, at sikring af legepladser og opgradering af legeværdien er en af forvaltningens væsentlige og uomgængelige forpligtigelser, og at der således bør afsættes de fornødne midler i kommunes budget for 2015.	En række legepladser lever ikke op til de gældende krav, uden midler til dette udskydes udbedringen yderligere. Midlerne er nødvendige for at reetablere et fornuftigt serviceniveau.	Nej
Udskiftning og forbedring af daginstitutionskøkkener - pulje til projektering og anlægsbevillinger	12,4	Der søges om to anlægsbevillinger til Ellinge strand og Ryvang 1. Derudover foreslår BUF, at der afsættes en projekteringsbevilling med henblik på at kunne søge anlægsmidler i Budget 2016 til udførelse af renovering og/eller ombygning af køkkener på 22 daginstitutioner for at muliggøre (fortsat) egenproduktion.	Hvis ikke køkkenerne renoveres indenfor ca. et år, er der risiko for at tilberedning af mad må ophøre pga. fødevarerikkerhed eller forringede arbejdsforhold.	Nej
Pulje til ideoplæg om skolemad	1,6	Pulje til ideoplæg om mulighed for etablering af EAT-bod på de skoler der mangler (Skolen ved Sundet og Soretendamsskolen - udskolingsdelen) samt pulje til ideoplæg om mulighed for at opgradere EAT-boder til produktionskøkkener på en række skoler, så disse kan blive madskoler.	Skolen ved Sundet har som den eneste skole ikke fået bevilliget midler til etablering af EAT-bod endnu. Det er dyrt, fordi bygningerne er fredet. Derfor skal det forundersøges, hvad en etablering vil koste. Soretendamsskolen mangler EAT på udskolingsdelen.	Nej
Nødvendige mindre renoveringsprojekter på de københavnske skoler	15,0	Midler til mindre renoveringsopgaver på en række nedslidte skoler, der ikke står overfor udbygning eller helhedsrenovering. Midlerne er en investering i skolernes attraktivitet, som kan have stor betydning for fremtidig skolevalg, fastholdelse af elever m.v.	De mindre renoveringsopgaver, som kan have stor betydning for de konkrete skolers attraktivitet, gennemføres ikke. Ønsket kan udskydes til budget 2016.	Nej
Ensartet serviceniveau i alt	98,9			

Øvrige				
Omdisponering af 20 grupper på dagtilbudsområdet jf. budgetaftale 2015 til finansiering af fremtidens fritidstilbud	88,2	Midlerne skal anvendes til etablering af daginstitutionspladser der skal dække behovet for pladser de næstkommende år jf. behovsprognosen (BUU juni 2014)	Hvis midlerne ikke bevilliges i overførselssagen, vil der blive fremlagt budgetønske på pladserne til budget 2016.	Ja
Modernisering af Vognparken	4,0	Udskiftningsplan for kapacitetsbærende busser.	Hvis der ikke bevilliges midler til vognparken, så udskydes udskiftningsplanen for Børne- og Ungdomsforvaltningens kapacitetsbærende busser. Ønsket kan udskydes til B2016	Ja
Forbedring af lydmiljøer i daginstitutioner	5,2	Midler til forbedring af lydmiljøer giver mulighed for at forbedre 30-40 eksisterende daginstitutioner, som har dokumenterede akustikproblemer. Den generende støj er en væsentlig begrundelse for sygefravær, forringelse af børns læring og udvikling samt en hæmsko for inklusion af børn med særlige behov.	En forbedring af lydmiljøer med positiv effekt på både arbejdsmiljø og den pædagogiske kerneydelse gennemføres ikke. Ønsket kan udskydes til budget 2016.	Nej
Analyse af mulige kommunale formål på Smedetoften 14	0,2	Analyse af hvordan den resterende del af bygningen Smedetoften 14 kan indrettes til andre kommunale formål.	Hvis analysen ikke gennemføres, så udskydes afklaringen af, hvordan der - med udgangspunkt i klubfællesskabet - kan skabes en større sammenhæng i lokalområdets tilbud til børn og unge. Ønsket kan udskydes til budget 2016.	Nej
Anlægsmidler til udvidelse af daginstitutionen "Vor Frue Sogn" i Indre By	1,2	Forslag om at gøre en institution økonomisk bæredygtig ved en mindre ombygning. Ombygningen kan skabe plads til en opnormering på yderligere fire børnehavepladser, men udløser krav til tilgængelighed, ny ventilation mv.	Hvis forslaget ikke gennemføres, så er institutionen ikke økonomisk bæredygtig. Det har ingen behovsmæssige konsekvenser, da der er tilstrækkelig kapacitet i området (indre by) til at dække behovet. Ønsket kan udskydes til budget 2016.	Ja
Undervisningshus/udehus ved Karenhus ved Bispebjerg Bakke (ønske fra de Radikale)	4,2	Det nye udehus understøtter folkeskolereformen og dens implementering samt aktivitetsøgning i undervisnings- og projektsammenhænge. I forbindelse med den ordinære drift af skolehaverne, vil huset bidrage med en tiltrængt udvidelse og forbedring.		
Øvrige i alt	103,0			
KFF: Idrætsfaciliteter på Bellahøj Skole				
KFF: Idrætsfaciliteter på Bellahøj Skole	50,0	KFF forventes at fremsætte ønske om idrætshal på skolen. Der er udarbejdet ønske for både en lille og en stor idrætshal i budget 2015. Beløbet til en stor idrætshal er inkl. reetablering af en eksisterende kunststofbane. KFF's 2. prioritet er etablering af en basketballhal.		Nej
Kejd/ØKF: Helhedsrenovering af Randersgade, Den Classenske Legatskole, Gasværksvejens Skole og Lundehusskolen.	344,0	Helhedsrenovering af alle fire skoler indebærer, at der samlet afsættes 344,0 mio.kr. inkl. usikkerhedspulje til Gasværksvejens Skole og Lundehusskolen.		Nej
Midlertidig genhusning af KFFs arkiver fra Artillerivej 126.	9,5	KFFs arkiver flyttes og placeres midlertidig i en overgangsfase, indtil KFFs endelige arkivfaciliteter er færdigbygget. Herved undgår man, at Artillerivej 126 forsinkes unødigt, fordi KFF ikke kan rykke ud af Artillerivej 126.	Ny skole på Artillerivej 126 risikerer at blive forsinket, hvis der ikke bevilliges midler i overførselssag til midlertidig genhusning af arkiver, og ønsket kan derfor ikke vente til budget 2016.	Ja
Øvrige fra andre forvaltninger i alt	403,5			

Ønsker til overførselssagen 2014-2015 - drift

Ønsker i alt	Mio. kr.	Ønsker	Konsekvens, hvis der ikke bevilliges midler til ønsket i overførselssagen	
Fagligt implementeringsteam - overførsel af mindreforbrug	1,5	Formålet med teamet er at understøtte skolerne i deres løsning af forandringsopgaven med den nye folkeskolereform – vision såvel som indhold. Der har været et mindreforbrug i år, hvor der var afsat flest midler, men der vil være tilsvarende behov for disse midler i 2015 udover, det der allerede er afsat, da opgaven ikke har ændret sig. I 2015 og i årene er der afsat færre midler, end i 2014.	Hvis midlerne ikke overføres til 2015 vil det konkret vil betyde, at skolerne ikke får den støtte og hjælp, som de skal have i forbindelse med implementeringen af folkeskolereformen, fordi forvaltningen kan yde mindre support til skolerne i understøttelsen af implementeringen af folkeskolereformen. Der ligger fortsat en stor opgave i at støtte skolerne i implementeringen af folkeskolereformen. Den opgave er vigtig for at sikre en hurtig og understøttet omstilling til nye krav og målsætninger.	
Gældssanering af daginstitutioner	9,1 - 17,7	En række daginstitutioner har en del gæld fra tidligere år. Det er ikke i alle tilfælde muligt for dem at indhente gælden, da deres råderum i forvejen kan være presset. På den baggrund foreslår Børne- og Ungdomsforvaltningen en fortsættelse af den hidtidige model for gældssanering, som blev vedtaget af BUU 8. juni 2011. Hvis der skal laves en gældssanering, så skal det sikres, at skoler og daginstitutioner har et incitament til at opnå gældssanering ved forinden at få bragt orden i økonomistyringen.	Der vil være risiko for, at en række daginstitutioner fortsat vil have et stort underskud i 2015, som de kan have svært ved at indhente, fordi deres råderum er presset i forvejen.	
Driftsønsker i alt	10,6 - 19,2			

BUx – Deponering for midlertidige pavilloner

19. februar 2015

Baggrund

I løbet af 2014 har BUF opstillet en række midlertidige pavilloner på skoler, der enten er besluttet udbygget, eller forventes at blive foreslået udbygget i de kommende år. Pavillonerne opstilles, hvis der på de pågældende skoler indskrives flere børn, end der er fysisk kapacitet til. Pavillonerne nedtages igen, når den nye kapacitet er etableret.

Indhold

De pavilloner der anvendes til tidlige opstarter af skolespor lejes af pavillonleverandører. Det betyder, at kommunen efter de gældende regler skal deponere, hvis pavillonerne skal være opstillet mere end 3 år. Det viser sig nu, at det er nødvendigt at lade pavillonerne ved 3 skoler blive stående udover 3 år. Det drejer sig om:

- Husum Skole: Skolen undersøges aktuelt for indpasning af Fremtidens Fritidstilbud. Det blev lavet et idéoplæg for skolen i 2014 med henblik på udvidelse. Såfremt det besluttes at udvide skolen i forbindelse med forhandlingerne om budget 2016, vil skolen tidligst være udbygget i 2019/2020.
- Skolen på Islands Brygge. Skolen undersøges aktuelt for indpasning af Fremtidens Fritidstilbud. I 2014 blev der lavet et idéoplæg for skolen med henblik på udvidelse. I budget 2015 blev der i stedet afsat anlægsmidler til en ny skole på Artillerivej, som vil dække behovet for skolekapacitet i området fremover. Den nye skole på Artillerivej vil dog tidligst stå færdig til skolestart 2019 (indskrivning af børn) h.h.v. skolestart 2020 (endelig afslutning af resterende byggearbejder).
- Grøndalsvængets Skole. Skoleudbygningen er forsinket og vil først være færdig i 2018.

Deponeringsbeløbet for de pågældende pavilloner opgøres som værdien af de pågældende pavilloner. Værdierne er oplyst af pavillonleverandørerne.

Værdien af de konkrete pavilloner fremgår af den følgende tabel.

Tabel 1: Deponering

Pavillon	Deponering (1.000 kr.)
Husum Skole	1.540

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Skolen på Islands Brygge	4.970
Grøndalsvængets Skole	1.680
Overførte deponeringsmidler fra regnskab 2014	-2.900
Deponering i alt	5.290

Tabel 2: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Deponering for pavilloner ved 3 skoler.	Pavillonerne kan blive stående indtil skolerne er udbygget

Økonomi

Tabel 3: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt	Økonomi*	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Deponering for pavilloner ved 3 skoler	5.290	0

KEjd er hørt om økonomi i anlægsprojektet. Deponeringsbeløbet overføres til ØU i forbindelse med vedtagelsen af overførselssagen.

Risikovurdering

Der er ingen særlige risici ved projektet.

Tekniske oplysninger

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 4. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
- Deponering for pavilloner ved 3 skoler	BUU	Finansposter	8.32.27.5	5.290				5.290	*
Anlægsudgifter i alt				5.290				5.290	
- heraf til KEjd				0				0	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidligere afsatte midler

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

(1.000 kr., løbende p/l)	2011	2012	2013	2014	2015

Budgetaftale 2014				8.100	7.600
Afsatte midler i alt				8.100	7.600

I Budget 2014 blev der afsat 15,7 mio. kr. til tidlig opstart af skolespor. Midlerne blev stjernemarkerede i forbindelse med budgetvedtagelsen. 14,2 mio. kr. er overført til Københavns Ejendomme som finansiering af opstilling og nedtagning af pavilloner ved følgende skoler: Husum Skole, Skolen på Islands Brygge, Kirsebærhavens Skole, Grøndalsvængets Skole og Katrinedal Skole. De resterende 1,5 mio. kr. er anvendt til inventar mv. Der er således ikke finansiering til deponering, hvis pavillonerne ved de 3 skoler skal blive stående udover 3 år.

I forbindelse med opstillingen af pavillonerne blev det vurderet mest hensigtsmæssigt at udskyde deponeringsproblematikken til overførselssagen 2014-15, fordi der på det tidspunkt ville være et mere præcist overblik over, hvilke pavilloner, der ville være behov for udover 3 år. Desuden var budgettet til tidlig opstart af skolespor ikke stort nok til at finansiere eventuel deponering, hvis alle ønskede pavilloner skulle opstilles.

BUx – Køb af Holstrupgaard

Baggrund

Ejendommen Holstrupgaard, på Grimstrupvej 81 i Ølsted, huser i dag en udflytterbørnehave med 45 udflytterbørnehavepladser, der i dag er tilknyttet den selvejende institution Brønsparkens Fritidscenter i Brønshøj. Institutionen har – udover børnehavepladser - også fritidshjempladser, fritidsklubpladser og ungdomsklubpladser.

Naturstyrelsen, der ejer Holstrupgaard, ønsker at sælge ejendommen, der i dag er lejet af Københavns Kommune. Der skal derfor findes en løsning således, at de eksisterende 45 udflytterbørnehavepladser ikke skal nedlægges. Lejeaftalen med Naturstyrelsen udløb oprindeligt 31. december 2013, men blev i 2014 forlænget til udgangen af juni 2015 for at give Københavns Kommune mulighed for at undersøge om et køb af ejendommen er muligt.

Info om bygningen

Børne- og Ungdomsforvaltningen har, via Økonomiforvaltningen, fået udarbejdet en vurdering af ejendommen af ejendomsmæglerfirmaet Sadolin & Albæk.

- Ejendommen er en firlænget landbrugsejendom, der ligger på en ca. 41.000 m² stor grund.
- Det samlede etageareal er på ca. 2.700 m².
- Udflytterbørnehaven har til huse i en bygning på 212 m², der er opført til formålet i år 1980, og som vurderes at være i god stand.
- De oprindelige bygninger fra 1900-tallet anvendes til opbevaring mv. og vurderes at være i ringe stand.

KEjd, Drift og Service anbefaler, at der derudover udarbejdes en tilstandsrapport, som indgår i grundlaget for prisfastsættelsen. Dette med henblik på at undgå at få bygninger med stort vedligeholdelsesefterslæb ind i porteføljen.

Indhold

Formålet med budgetønsket er at Københavns Kommune kan købe ejendommen af Naturstyrelsen for at bevare den nuværende kapacitet på området.

Ifølge vurderingen vil en ejendom af den type, størrelse og med den beliggenhed have en markedsværdi på 3 mio. kr., når der tages højde for de oprindelige bygningers tilstand.

Driftsmæssigt er udflytterinstitutioner dyrere i drift end tilsvarende almindelige daginstitutionspladser. Holstrupgaard er dog billigere end tilsvarende udflytterinstitutioner, og ser man samlet på dagtilbudsstrukturen i forhold til drift, så vil der være andre tilbud, man ville lukke først og omlægge til billigere pladser.

13. marts 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUUg)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Udover at bibeholde den eksisterende kapacitet giver stedets fysiske rammer mulighed for en eventuel senere udvidelse - som en del af effektiviseringsstrategien. Det kunne f.eks. ske ved at tilknytte udflytterstedet til andre udflytterbørnehaver, der i dag har et udflyttersted, der er placeret længere væk fra Københavns Kommune eller ved at erstatte dyrere udflyttersteder.

Der er udelukkende afsat midler til i køb af ejendommen og ikke til ændringer eller istandsættelse af de oprindelige bygninger, da disse ikke benyttes af den nuværende institution, og der vurderes derfor ikke at være meromkostninger til dette.

Ved køb af ejendommen spares der en lejeudgift på 140.000 kr. pr. år.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Køb af Holstrupgaard	- En eksisterende udflytterbørnehave kan bevares.

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Køb af Holstrupgaard	3.000	-140
I alt	3.000	-140

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

Risikovurdering

Der er risiko for, at en ny ejer af ejendommen opsiger lejemål, hvorefter der skal tilvejebringes ny kapacitet til 45 udflytterbørnehavebørn.

Naturstyrelsen er villig til at sælge gården ved aktstykke til Københavns Kommune. Hvis Københavns Kommune ikke ønsker at købe gården, vil gården blive solgt ved offentlig udbud ved udløbet af den nuværende tidsbegrænsede lejeaftale.

Konsekvensen af, at Kommunen ikke køber udflytterstedet i Holstrupgaard vil være, at stedet sælges til anden side og at Københavns kommune bliver opsagt i udflytterstedet. De eksisterende 45 børnehavepladser må herefter udfases, og der vil være et udækket anlægsbehov på 45 børnehavepladser. Dette vil fremadrettet svare til et merbehov på anlægssiden på ca. 8,7 mio. kr. (i henhold til seneste nøgletal for daginstitutioner-grupper), som vil indgå som en del af anlægsplanen i 2015 og forhand-

lingerne om budget 2016. Anlægsmæssigt vil det derfor være billigere at købe Holstrupgaard end at etablere 45 almindelige børnehavepladser.

Tekniske oplysninger

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
- Køb af Holstrupgaard	BUU	Anlæg	5.25.14.3	3.000					3.000	*
Anlægsudgifter i alt				3.000					3.000	
<i>- heraf til KEjd</i>				0					0	
Afledte serviceudgifter:										
- Vedligehold og drift	BUU		5.25.14.1	-140	-140	-140	-140	-140	-700	
Afledte serviceudgifter i alt				-140	-140	-140	-140	-140	-700	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til projektet.

BUx – Udeareal og opsamlingssted daginstitutionen Riiset

16. marts 2015

Baggrund

Daginstitutionen Riiset, Bellahøjvej 46 bor til leje i lokaler i stueetagen i den del af Bellahøjhusene, som støder op til vandtårnsgrunden. Institutionen er etableret før de nuværende krav til udeareal, og det tilhørende udeareal er meget lille, og institutionen har siden januar 1988 lejet ca. 190 m² af den tilstødende vandtårnsgrund som supplement til udearealet og til en pavillon, som anvendes til opsamling af institutionens 44 udflytterbørnehavebørn, som hver dag kører til Fredensborg.

HOFOR har nu solgt grunden til MTHøjgård, som planlægger at opføre 100 boliger på arealet, og vandtårnet er revet ned. HOFOR har derfor opsagt aftalen med Riiset om leje af grunden pr. 30. juni 2015.

Pavillonen på den lejede grund skal derfor nedrives, og hegning ind til institutionen skal reetableres, og der skal tilvejebringes nye opsamlingsfaciliteter til udflytterbørnene.

Institutionen er en selvejende institution under Landsforeningen Frie Børnehaver og har en normering på 44 vuggestue- og 44 børnehavebørn.

Indhold

Riiset har opnået aftale med det nærliggende Bellahøj Fritidscenter, Bellahøjvej 42 om anvendelse af et af fritidshjemmets grupperum til opsamlingssted.

Bellahøj Fritidscenter er en selvejende institution under Børneringen. Fritidscenteret består også af På Højen, Godthåbsvej 253 og Villaen, Godthåbsvej 251 og er i alt normeret til 184 børn fra Rødkilde skole. Ifølge indstilling om Fremtidens Fritidstilbud er det planen at omdanne Fritidscenteret til en ren klub, som indgår i fritidscenter 'Bellahøj/Brønshøj'.

Den ændrede anvendelse af fritidshjemmets grupperum til børnehavebørn vurderes at udløse krav om udskiftning af 4 eksisterende døre til branddøre, og der skal indrettes pusleplads og etableres garderobeforhold til udflytterbørnene.

Endvidere har institutionen opnået aftale med KAB om leje af 200 m² udeareal foran Kollektivhuset i nr. 44 som erstatning for det mistede areal. Hermed kommer Riisets udeareal også til at hænge sammen med Fritidscenterets udeareal. Det estimerede årlige lejeniveau for udearealet er 196 kr./m² svarende til en årlig lejeudgift på ca. 39.000 kr. Ifølge økonomiforvaltningen vil der være et deponeringskrav på 417.000 kr., når der er modregnet for den gamle grund. Aftalen forudsætter at KAB opnår endelig tilladelse fra Kollektivhuset til at leje arealet ud til Riiset.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Riisets anvendelse af arealet til legeplads forudsætter, at der opsættes hegn ind mod kollektivhuset, at øverste ½ m jord udskiftes til ren jord, og at der etableres legeredskaber med faldunderlag.

Den samlede anlægsudgift skønnes at beløbe sig til 1,2 mio. kr. inkl. deponering på 417.000 kr.

Det skønnes, at den selvejende institution selv kan stå for byggesagen, da de selv har opført pavillonen, og der kun er tale om en mindre byggesag på 3. mands ejendom (KAB) og der er derfor ikke medtaget administrationsudgifter.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 2: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Etablering af legeareal, hegn og opsamlingsstede	44 børn kan fortsat kunne passes Beskæftigelseseffekt 0,9 årsværk

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/1)	Økonomi*	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
- Etablering af legeareal, hegn og opsamlingssted	773	0
Anlægsudgifter i alt	773.000	0
Deponering	417.000	0
I alt	1.190.000*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er ikke hørt om økonomi i anlægsprojektet, da ByK ikke involveres i projektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

Det skønnes, at den selvejende institution selv kan stå for byggesagen, da de selv har opført pavillonen, og der kun er tale om en mindre byggesag på 3. mands ejendom (KAB) og der er derfor ikke medtaget administrationsudgifter.

Risikovurdering

Der er ingen særlige risici ved projektet.

Tekniske oplysninger

Tabel til udgifter til service / overførsler mv. / finansposter

Tabel 2. Service/ Overførsler mv./ Finansposter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
-Deponering	BUU	Finansposter	8.32.27.5	417				417	*
Udgifter i alt				417				417	*

Tabel til anlægsudgifter

Tabel 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
Fjernelse af pavillon	BUU	Anlæg	5.25.14.3	63,5					63,5	*
Etablering af legeareal og hegn	BUU	Anlæg	5.25.14.3	370					370	*
Etablering af opsamlingssted i fritidshjem	BUU	Anlæg	5.25.14.3	137					137	*
Uforudselige	BUU	Anlæg	5.25.14.3	85,4					85,4	*
Teknikerhonorar	BUU	Anlæg	5.25.14.3	91,7					91,7	*
Omkostninger	BUU	Anlæg	5.25.14.3	26,4					26,4	*
Anlægsudgifter i alt				773					773	*
- heraf til ByK				0					0	
Afledte serviceudgifter:										
- Forøgede lejeudgifter	BUU	–	5.25.14.3	39	39	39	39	39	195	
Afledte serviceudgifter i alt				39	39	39	39	39	195	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til projektet.

BUx – Bellahøj Skole

I Budget 2015 er der afsat 135,3 mio. kr. til kapacitetsudvidelsen af Bellahøj Skole fra 3 til 4 spor samt et 5. idrætsspor i udskolingen.

Der har vist sig at være behov for yderligere budgetmidler til udvidelsen.

Baggrund

Budgettet er afsat på baggrund af et idéoplæg udarbejdet af ByK og dennes rådgiver i dialog med BUF. Dog har det vist sig, at budgettet i idéoplægget for kapacitetsudvidelsen ikke er dækkende, idet budgettet som følge af en regnefejl er beregnet på for få kvadratmeter, og udgifter til nedgravning og tilgængelighed af gymnastiksale ikke er indeholdt.

Indhold

Som en del af udvidelsen etableres 2 nye gymnastiksale med omklædningsfaciliteter på i alt 1000 m² bruttoareal. I Idéoplæggets budget er kun indeholdt 800 m². Der mangler således budget til de resterende 200 m². ByK har beregnet budgetbehovet for dette til 6,9 mio. kr.

TMF vurderer nu, at en ny gymnastiksalbygning i området vil kræve en ny lokalplan, samt at en delvis nedgravning af bygningen vil blive vurderet som nødvendig af hensyn til indpasningen i et naturskønt område samt til de omkringliggende bebyggelser. ByK har beregnet budgetbehovet for nedgravning inkl. bortskaffelse af jord til 13,5 mio. kr. Derudover vurderer ByK også, at nedgravning af ny gymnastiksalbygning kan blive aktuel. Nedgravningen er foreslået i idéoplægget, men udgifter er ikke indeholdt i budgettet.

Det samlede behov for yderligere budgetmidler til udvidelsen er dermed 20,4 mio.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Midler til manglende finansiering af manglende tilgængelighed. - Nedgravning af ny gymnastiksalbygning.	- Sporudvidelse står færdig til tiden. - Gymnastik lever op til lokalplan.

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Manglende m ² og tilgængelighed	6.900	0
Nedgravning af ny gymnastiksalbygning	13.500	0
I alt	20.400	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

13. marts 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Risikovurdering

Udvidelsen af Bellahøj Skole kan ikke gennemføres medmindre der tilføres yderligere anlægsmidler. Der skal tilføres 20,4 mio. kr. afhængig af, om det er nødvendigt at nedgrave gymnastiksalen.

Såfremt den manglende finansiering ikke bevilges, vil det få konsekvenser for byggesagen, som ikke kan gennemføres med så væsentlig og kendt underfinansiering. Et muligt scenarie er, at dele af skoleudvidelsen udsættes til senere gennemførelse. Dette vil forsinke tilvejebringelsen af den fulde kapacitet samt fordyre anlægsudgifterne samlet set.

ByK vurderer, at konsekvensen for kapacitetsudvidelsen vil være, at programmeringen af projektet ændres og at dele af kapacitetsudvidelsen udsættes til der findes finansiering til den fulde kapacitetsudvidelse. Omprogrammeringen vil få konsekvens for tidsplanen og vil samlet set forøge anlægsudgifterne.

Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Tabel 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
Manglende m2	BUU	Anlæg	03.22.01.3	430	430	3.784	3.956	8.600	*
Nedgravning af gymnastiksal	BUU	Anlæg	03.22.01.3	590	590	5.192	5.428	11.800	*
Anlægsudgifter i alt				1.020	1.020	8.976	9.384	20.400	
- heraf til ByK				1.020	1.020	8.976	9.384	20.400	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen i 2015 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Social klausul: *Relevant for stjernemarkeret anlægsprojekter med udbud med en opgavevarighed på 6 måneder samt lønudgifter for min. 4 mio. kr. eller en samlet kontraktsum på 10 mio. kr. samt renoveringsprojekter med opgavevarighed på 6 måneder samt lønudgifter på min 3. mio. kr. eller samlet kontraktsum på 8 mio. kr.

Tidligere afsatte midler

Tabel 4. Tidligere afsatte midler på området

(1.000 kr., løbende p/l)	2011	2012	2013	2014	2015
Budgetaftale 2011					
”KBH i Vækst”					
Budgetaftale 2012					
Overførselssagen for 2011 til 2012					
Budgetaftale 2013					
Overførselssagen for 2012 til 2013					
Budgetaftale 2014					
Overførselssagen for 2013 til 2014					
Budgetaftale 2015					135.300
Afsatte midler i alt					135.300

BUx – Brønshøj Sportshal

Baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2012 blev det besluttet at udvide Katrinedals skole med 1 spor og 120 fritidspladser. Udvidelsen af skolen udløste behov for endnu en idrætssal. I overførselssagen vedtaget i BR i april 2012 blev det vedtaget, at behov for endnu en idrætssal til Katrinedals skole skulle dækkes ved køb og omdannelse af Brønshøj Sportshal til idrætsfacilitet for alle skolens elever, samt fritidsbrugere i området, der blev derfor reserveret 9 mio. kr. af budgettet til Katrinedal Skole til at dække en ombygning af Brønshøj Sportshal.

Københavns Kommune er ved køb af Brønshøj Sportshal blevet med-ejer i Ejerforeningen Sallingvej og dermed også underlagt ejerforeningens vedtægter. Ændringer i fælles bestanddele skal godkendes af et flertal af ejerforeningen på ejerforeningens generalforsamling.

Kommunen har derfor skulle forhandle med ejerforeningen i forbindelse med projekteringen af hallens ombygning for at nå frem til en samlet løsning, der ville kunne blive vedtaget ved en generalforsamling. Forhandlingen med brugere og ejerforening har medført merudgifter som følge af ændret brugsret, adgangsforhold, omprojektering og rådgivning, fordi adgang fra hallens bagside har vist sig vigtig, så elever ikke skal bruge den trafikerede Sallingvej som adgangsvej, samt sikre en bedre sammenhæng for fritidsbrugere.

Der var i forbindelse med forslaget i budget 2012 ikke taget højde for at etablere sikker skolevej. Der søges derfor om midler der - dels skal sikre fortsat optimal brugsret for hallens nuværende og fremtidige brugere og ejerforeningens medlemmer - og dels at der etableres en indgang på bagsiden af hallen for at etablere sikker skolevej, så elever ikke skal benytte Sallingvej som adgangsvej.

Indhold

Kommunen har generelt i processen været afhængig af ejerforeningens allerede fastsatte generalforsamlinger og mødefrekvens i øvrigt, hvilket har udelukket muligheden for, at kommunen har kunnet forcere processen. Det har derfor ikke været muligt at prissætte de samlede afledte omkostninger af processen med ejerforeningen, før der var enighed med ejerforeningens bestyrelse om afstemningstemaet indhold og projektets udformning.

Da den videre projektering og myndighedsbehandling af projektet var afhængig af en godkendelse på ejerforeningens generalforsamling 5,3.2015, har ByK, i samarbejde med BUF, i slutningen af november 2014 besluttet at udbyde Brønshøj Sportshal i et selvstændigt udbud, forventeligt i løbet af sommeren 2015, således at udbuddet af Katrinedals Skoles sporudvidelse ikke ville blive forsinket på denne baggrund. Ejerforeningen har nu tiltrådt forslaget, hvilket betyder, at skolens og fritidsbrugernes behov, nu kan imødekommes i projektet. Den videre projektering og myndighedsbehandling kan genoptages.

17. marts 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

De samlede meromkostninger som følge af forhandlinger med ejerforeningen medfører et samlet behov for en anlægsmerbevilling på 1,95 mio. kr.

Merudgifterne fordeler sig på følgende:

Kommunen har forhandlet med bestyrelsen om en lang række vilkår for kommunens brug af området. Øgede udgifter til rådgiver grundet proces med ejerforening, øget rådgiver tilsyn, grundet forskudte byggesager beløber sig til i alt kr. 400.000. Disse udgifter skal afholdes uanset afslag eller godkendelse af ansøgning om merbevilling.

Hertil kommer udgifterne som følge af selve afstemningstemaet, der blev vedtaget på generalforsamlingen, som vil beløbe sig til 1,5 mio. kr. som følge af udgifter til brugsret, udgift til terrasse, udgift til vandmåler samt ekstra lydisolering, som ikke var med i den oprindelige projektering.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Der søges om midler til at ændre brugsret og adgangsforhold til Brønshøj Sportsbal, som ikke oprindeligt var medtaget i vedtaget anlægs-sag.	At man sikrer fritidsbrugerne og foreningens medlemmer optimal brugsret og at der etableres adgang på bagsiden af sportsballen for sikker skolevej, så elever ikke skal bruge Sallingvej som adgangsvej.

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Anlægsmidler til at ændre brugsret og adgangsforhold til Brønshøj Sportsbal.	1.950	1.950
I alt	1.950	1.950

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

Byggeri København er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

Risikovurdering

I tilfælde af at der ikke ydes en merbevilling på 1,95 mio. kr. vil processen med involvering af skolen, ejerforeningen og fritidsbrugerne skulle opstartes på ny, da der ikke vil være midler til det i nuværende projekt.

- En ny proces vil udløse behov for en omprojektering af det nuværende projekt. Omprojektering af arkitekt og ingeniørprojekt anslås at koste kr. 3- 400.000 i honorar.

- En ny proces vil medføre store forsinkelser i projektet og da skolens udvidelse medfører behov for yderligere idrætsfaciliteter vil undervisningen skulle foregå på andre lokationer med udgifter til busordning og lign til følge.
- Sikker skolevej vil kun vanskeligt kunne etableres, idet adgang til BRH sportshal, vil foregå via den meget befærdede Sallingvej.
- Det er forvaltningens og skolens vurdering, at etablering af sikker skolevej frem til hallens hovedindgang på Sallingvej - i form af markerede cykelstier, vejbump, fodgængerovergange etc. vil være omkostningstungt.
- KFFs fritidsbrugere vil i langt mindre grad blive tilgodeset, idet der ikke ville kunne etableres en ekstrasal, som ønsket af KFF og deres fritidsbrugere i omtalte forløb med workshops. Således vil KFFs behov for at udvide anvendelsesmulighederne i hallen, i langt mindre grad kunne opfyldes.
- Samlet set vil udgifterne til konsekvenser af et afslag på merbevilling, som beskrevet ovenfor langt overstige de 2 mio. kr., der ansøges om. Hertil kommer, at der allerede er påløbet kr. 400.000 kr. i udgifter, som skal afholdes uanset afslag eller godkendelse.

Dertil kommer, at en omprojektering af projektet ikke på samme måde ville kunne imødekomme hverken skolens eller fritidsbrugernes behov og ønsker.

Tekniske oplysninger

Tabeller til anlægsudgifter

Table 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
Anlægsmidler til at ændre brugsret og adgangforhold til Brønshøj Sportshal.	BUU	Anlæg	03.22.01.3	1.950					*
Anlægsudgifter i alt				1.950					
- heraf til ByK				1.950					

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidligere afsatte midler

Table 4. Tidligere afsatte midler på området

(1.000 kr., løbende p/l)	2011	2012	2013	2014	2015
Ombygning og køb af Brønshøj Sportshal (overførselssag 2011/2012)		9.000			
Overførselssag 2013/2014				7.000	
Afsatte midler i alt				7.000	

BUx – Lergravsparkens Skole

15.03. 2015

Baggrund

I Budget 2013 blev det besluttet, at Lergravsparkens Skole skulle udvides fra 3 til 4 spor, samt at skolen skulle helhedsrenoveres.

Anlægsprojektet er udarbejdet og godkendt af forvaltningen, og anlægsbevillingen til udbygning af Lergravsparkens skole er godkendt i BUU d. 19.11.2014. Et par dage inden indstillingen blev forelagt ØU, blev den imidlertid standset, fordi KEjd havde fået mistanke om, at tværstabiliteten i Lergravsparkens skole, bygning S, ikke var god nok, og der manglede dokumentation for stabiliteten fra den tidligere ombygning i 2009. KEjd bad derfor COWI om, at foretage destruktive undersøgelser med henblik på at vurdere om bygningen var stabil. COWIs beregninger viser, at kun en fjerdedel af tværstabiliteten er tilbage i bygningen, og at bygningen risikerer at falde sammen ved vindstød fra en bestemt retning.

Da situationen er alvorlig og akut har ByK igangsat tiltag, der hurtigst muligt skal sikre stabiliteten. Samlet set vurderes det, at fordyre projektet med 4,8 mio. kr..

Nye krav til parkering

Tilbygningen på Lergravsparkens Skole, udløser jf. kommuneplanen, et krav om 14 parkeringspladser, hvilket i byggetilladelsen er blevet reduceret til 7. Børne- og Ungdomsforvaltningen og skolen har ikke ønsket en anlæggelse af parkeringsanlæg i projektet af to hovedårsager:

- Der er i forvejen ledige p-pladser i området omkring skolen.
- Skolens i forvejen sparsomme udearealer vil blive yderligere reduceret.

Disse udgifter blev derfor ikke medtaget i projektet. Der blev derfor ansøgt om dispensation i byggeansøgning, som TMF imidlertid nu har givet afslag på. Udgiften udgør 0,9 mio. kr.

Indhold

Tværstabilitet

Stabiliteten vil bl.a. blive sikret ved at genopføre nogle vægge og forstærke andre. Det stræbes efter, at så meget af de eksisterende og planlagte huller mellem lokaler kan bevares, for at sikre en optimale disponering af lokaler, som kan understøtte de mere fleksible undervisningssituationer, som en moderne skole fordrer.

Genbusning

I det oprindelige projekt var planen, at eleverne skulle genhuses i paviljoner, samt flytte rundt på skolen mens der blev bygget. Denne plan kan ikke følges, idet bygning S af sikkerhedsmæssige årsager ikke kan benyttes. Eleverne er nu i stedet genhuset på Sønderbro Skole, hvor kapaciteten ikke er fuldt udnyttet, samt på et nærliggende fritidshjem. Disse lokaler forbliver elevernes base frem til skolen kan ibrugtages.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Planen er nu også, at bygning S laves helt færdigt, hvorefter eleverne i bygning Ø flytter over i bygning S. Dette forsinker projektet yderligere. Men det vurderes, at det samlet set bliver den billigste løsning, samtidig med, at det er den bedste løsning for skolen i forhold til at minimere generne fra byggeriet.

Tidsplan

Ibrugtagningen var planlagt til oktober 2016. Opgaven med at udbedre bygningens stabilitet har medført yderligere forsinkelser. Såfremt nærværende budgetønske imødekommes vil anlægsbevillingen kunne forelægges ØU d. 21.4.2015 og BR d.30.4.2015. Ibrugtagning af skolen kommer nu til at foregå i etaper, hvorved første etape forventes ibrugtaget august 2016, og anden etape i maj 2017. Det betyder samlet set en forsinkelse på 7 måneder.

Økonomi

I budget 2013 blev der afsat 83,8 mio. kr. til kapacitetsudvidelsen af Lergravsparkens Skole.

Tværstabilitet

De samlede udgifter til løsning af problemerne med tværstabiliteten beløber sig til kr. 4,7 mio. kr.. Der er i det oprindelige projekt afsat 1,5 mio. kr. til udbedring af statik. Merudgiften er således 3,2 mio. kr.

Statikproblematikken har yderligere medført merudgifter til rådgiverhonorar for nye forundersøgelser i 2014, en forsinkelse af projektet på ca. et halvt år samt en anden plan for genhusning. Dette beløber sig samlet til 1,6 mio. kr.

Som følge af bygningens manglende tværstabilitet er det samlede behov for yderligere budgetmidler til udvidelsen dermed 4,8 mio. kr.

Parkeringspladser

Udgiften til parkeringspladser er opgjort til 0,9 mio. kr.

Samlet merbehov

Det samlede behov for ekstrabevilling til udvidelsen er dermed 5,7 mio. kr.

Overordnede målsætninger og effekter

De udgifter, der har været forbundet med ovennævnte punkter er søgt indarbejdet i projektet, men det har været meget vanskeligt igen at finde besparelser i den størrelsesorden i projektet.

Der har frem til godkendelse af projektforslaget været behov for af flere omgange at spare i projektet, da det ikke har været muligt at imødekomme alle ønsker. Det har medført, at projektet nu af Børne- og Ungdomsforvaltningen, skolen og ByK vurderes som kun at bestå af ”nødvendige” tiltag.

BUF vurderer, at hvis midlerne ikke bevilliges, vil de besparelser der ville blive nødvendige at iværksætte, gå ud over grundlæggende væsentlige funktionaliteter, f.eks. disponering af basislokaler, der skal sikre en indretning, der understøtter holddannelse og differentieret undervisning. Herudover vil det også blive nødvendigt at spare i helhedsreoveringsprojektet, hvor f.eks. reovering af tag på bibliotek, samt udbedring af murværk foreslås sparet.

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Udbedring af bygningens tværstabilitet	Nødvendig for bygningens anvendelse.
Etablering af parkeringspladser	Myndighedsgodkendelse

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/1)	Økonomi	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Hovedscenarie 1		
- Udbedring af tværstabilitet	4.800	0
- Etablering af parkering	900	0
I alt	5.700	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

Risikovurdering

Økonomien til udbedring af statik er baseret på et licitationsresultat og dermed relativt sikker.

Risikoen ved den samlede kapacitetsudvidelse og helhedsreovering er ikke ændret af nærværende budgetønske.

Tekniske oplysninger

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/1)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
- Udbedring af tværstabilitet	BUU	Anlæg	5.25.14.3	4.800					4.800	*
- Etablering af parkering	BUU	Anlæg	5.25.14.3	900					900	*
Anlægsudgifter i alt				5.700					5.700	

- heraf til ByK				5.700					5.700

Note: *- For at undgå at anlægssagen skal gå om i BUU foreslås at bevillingen stjernemarkeres, så bevillingen udmøntes til ØKF i forbindelse med vedtagelsen af overførselssagen. Det videre forløb for anlægsudmøntningssagen er således ØU d. 21.4.2015 og BR d. 30.4.2015.

ByK er hørt om anlægsprojektet.

Tidligere afsatte midler

Der er i anlægsprojektet budgetteret med 1,5 mio. kr. til afstivning af bygningskonstruktionen på Lergravsparkens Skole. Der er herudover ikke tidligere afsat midler til afstivning bygningen.

BUx – Oehlenschlägergades Skole

I budgetaftalen for 2015 blev det besluttet at udvide Oehlenschlägergade Skole på Vesterbro fra 2 til 3 spor inkl. 112 fritidshjemklasser, og der blev afsat 138,5 mio. kr. til formålet. Der blev desuden afsat 92,6 mio. kr. til helhedsrenovering af skolen.

Budgettet til sporudvidelsen baserer sig på et ideoplæg, som blev udført for BUF og KEjd i 2014. I ideoplægget arbejdes der med at nedrive sidebygningerne til den gamle gymnastikbygning, der ligger ud til Litauens plads, og i stedet opføre et nyt 5 etages hus i den korte facadelinje mellem gymnastikbygningen og Saxoly (scenarie 1). For at tilfredsstille arealbehovet vil den nye bygning stikke relativt dybt ind i skolegården og der skal etableres en ny gårdhave på taget af den eksisterende bygning 5, tænkeboksen. Denne 'gårdhave' er eneste mulighed for yderligere udeareal på matriklen.

I budget 2015 blev der ligeledes afsat 6 mio. kr. til en ombygning af Litauen Plads på baggrund af et projekt i Områdefornyelsen under TMF. Litauens Plads er en af de få åbne pladser på Vesterbro, som ellers er præget af tæt bebyggelse.

Litauens Plads udgør også en meget vigtig plads for skolen, da skolen på grund af meget begrænset skolegård og kapacitet bruger pladsen til både undervisning og i frikvarterer. Beslutningen om at ombygge pladsen åbnede derfor op for at gentænke det oprindelige idéoplæg for udbygningen af skolen og arbejde for, at pladsen indrettes, så skolen fortsat kan bruges pladsen. De to projekter koordineres, da noget af Litauens plads skal bruges som byggeplads og til genhusning og derfor først vil blive lavet færdigt, når skolebyggeriet er færdigt.

Indhold

I lyset af de afsatte midler og de sammenfaldende projekter har det været oplagt at vurdere et alternativ udbygningsscenarie for Oehlenschlägergades Skole, hvor der lægges op til en større sammenhæng mellem skole og byrum, og sikre en anvendelse, der i højere grad kan inddrage fritid og det omkringliggende lokalmiljø.

Der er derfor lavet et idéoplæg omhandlende muligheden for at fjerne den eksisterende gymnastiksal der vurderes utidssvarende og som med sin placering afskærmer skolen fra Litauens Plads og det omgivende byrum, og i stedet opføre et nutidigt og interaktiv skole-/fritidsbyggeri med gymnastiksale i stueplan og bevidst og sammenhængende relation til både skolegård og Litauen Plads (scenarie 2). Ved dette scenarie kan der opnås en mere sammenhængende løsning, der tilgodeser og skaber nye anvendelsesmuligheder for både skole, fritid og lokalmiljø, samtidig med at det muliggør en bedre placering af tilfredsstillende udearealer for skolen. I det nye scenarie behøver det ekstra udeareal ikke nødvendigvis at blive etableret ovenpå på tænkeboksen, som i det oprindelige ideoplæg,

5. marts 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

hvilket vurderes at være en fordel både for skolen, og for naboer til skolen.

Når bygningen med gymnastiksalen nedrives, vil de samlede udgifter til Helhedsrenoveringen blive lavere, da denne bygning således ikke længere er omfattet af renoveringen. På baggrund af det udarbejdede idéoplæg for det nye scenarie, har det vist sig, at der er brug for en samlet merbevilling på 18,7 mio. kr. for at kunne gennemføre forslaget.

Områdefornyelsen/TMF har givet positivt udtryk for perspektiverne i en ny sammenhæng mellem plads og skolegård. I den givne situation og med respekt for det langstrakte udviklingsarbejde, som Områdefornyelsen har gennemført, vil en videre proces være at inddrage den del af pladsen, der ligger umiddelbart op ad skolen, i skoleprojektet, som så til gengæld i højere grad skal tegnes som et aktivt hus til hele byrummet, frem for blot skolens udvidelse.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Sammentænkning af skoleudvidelsen med fornyelsen af Litauen Plads.	Der opnås en bedre løsning for både skolen og lokalområdet.
Beskæftigelseeffekt	24 årsværk

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2018
Hovedprojekt	157.300	0
Bevilling budget 2015	-138.600	0
I alt	18.700	0
Reduceret behov for Helhedsrenovering af gymnastikbygning, Budget 2015	-2.000	0
Nettoudgift	16.700	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

Tabellen viser, at anlægsudgifterne til projektet med bedre byrum og skolegård er beregnet til 157,3 mio. kr. hvilket er 18,7 mio. kr. mere end bevilliget til skoleudbygningen. Endelig viser tabellen, at behovet for renovering af gymnastiksalbygningen reduceres med 2 mio. kr. Den samlede nettoudgift forudsætter, at det reducerede behov for helhedsrenovering indgår i nettoudgiften. Hvis de 2 mio. kr. skal indgå til renovering af f.eks. Saxoly fritidshjem, eller anden bygning, så skal midler omdeles, hvilket forudsætter en politisk beslutning.

Risikovurdering

Den gamle gymnastikbygning er registreret med middel bevaringsværdi, klasse 4-6, og der skal derfor søges godkendelse om nedrivning af denne. Erfaringsmæssigt giver det ikke anledning til problemer med nedrivningstilladelser.

Byggeriet giver ikke anledning til yderligere øgede risici end den allerede vedtagne kapacitetsudvidelse.

Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Tabel 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	
Anlæg:									
- Anlæg	BUU	Anlæg	03.22.01.3	1.600	3.100	6.000	6.000	16.700	
Anlægsudgifter i alt				1.600	3.100	6.000	6.000	16.700	
- heraf til ByK				160	310	600	600	1.670	

Tidligere afsatte midler

Tabel 4. Tidligere afsatte midler på området

(1.000 kr., løbende p/l)	2011	2012	2013	2014	2015
Sporudvidelse og fritidspladser - Budgetaftale 2015-					138.500
Helhedsrenovering. Budgetaftale 2015					92.600
Afsatte midler i alt					231.100

Herudover er der afsat midler i budget 2015 til tilpasning til fremtidens fritidstilbud på Oehlenschlägersgades skole. Der er afsat 177,3 mio. kr. til at påbegynde arbejdet med at foretage de nødvendige tilpasninger af strukturen i fritidstilbud hvoraf nogle skal gå til Oehlenschlägersgades skole.

Henvisning

*

Scenario 1

NYBYG, skole	2066 m ²	BEBYG%	229 %
OMBYG, KKFO	356 m ²	UDEAREAL inkl. terrasser%	36 %
OMBYG, større	568 m ²		
OMBYG, mindre	392 m ²		
UDEAREAL	2783 m ²		
TERRASSER	938 m ²		

Udvidelse med 1 spor
fra 2 til 3 spor
+ 112 KKFO/FH pladser

Scenario 2

NYBYG, skole	2200 m ²	BEBYG%	230 %
NYBYG, hal	485 m ²	UDEAREAL inkl. terrasser%	36 %
OMBYG, KKFO	356 m ²		
OMBYG, større	568 m ²		
OMBYG, mindre	392 m ²		
UDEAREAL	2783 m ²		
TERRASSER	934 m ²		

Udvidelse med 1 spor
fra 2 til 3 spor
+ 112 KKFO/FH pladser

BUx – Ekstrabevilling til byrums- og skolegårdsprojekt på Amager Fælled Skole

5. marts 2015

Baggrund

I budgetaftalen for 2014 blev der bevilget 7 mio. kr. til at åbne, og udvikle skolegården på Amager Fælled Skole med henblik på bevægelse og leg.

Samtidig skulle skolegårdsprojektet fungere som både skolegård og byrum og kulturcenter for lokalområdet. Projektet er blevet til i et samarbejde med Områdeløft (TMF), som har skudt 2 mio. kr. i projektet. Yderligere er der opnået fondsmidler på i alt 3,7 mio. kr. En væsentlig del af budgettet udgøres af belægnings-, kloakarbejder samt lokal nedsivning af regnvand (LAR). I alt ca. 6 mio. kr.

Planen er, at skolegården skal anlægges hen over forår og sommer 2015. Efter at projektet har været i licitation, har det dog vist sig, at der er et budgetbehov på yderligere 3,2 mio. kr. for at kunne realisere projektet i den tiltænkte form.

Amager Fælled Skole forundersøges mhp. at fremsætte forslag om at udvide skolen med 1 spor i budget 2016. Københavns Kommune har en målsætning om, at kapacitetsudvidelse og helhedsrenovering i videst mulig omfang sker samtidig. Dels for at høste synergieffekten mellem de to byggearbejder, dels af hensyn til skolen, således at undervisningen kun påvirkes én gang af store byggearbejder.

Derfor er det også besluttet, at forundersøge skolen for helhedsrenovering mhp. at søge midler til udførelse af helhedsrenoveringen i budget 2016.

Indhold

Da det er forvaltningens vurdering, at det er mest fordelagtigt, at gennemføre det fulde byrums- og skolegårdsprojekt frem for at gennemføre kraftige beskæringer, søges der derfor nu om yderligere 3,2 mio. kr. til gennemførelse af projektet.

Der er med dette projekt tilstræbt at skabe et grønt projekt, som samtidig lever op til ønskerne om større grad af multifunktionalitet i byens rum. Projektet vil kunne fungere som eksempelprojekt for andre skoler. Tanken er, at de praktiske erfaringer, der drages fra dette projekt, med fordel vil kunne implementeres andre steder, evt. som delprojekter i en mindre skala.

Amager Fælled Skolegård/Byrum, har nydt stor bevågenhed hos Lokale- og Anlægsfonden samt Nordea, som begge har valgt at støtte projektet. Endvidere har projektet været omtalt i pressen samt brugt som eksempel i forbindelse med udarbejdelsen af ”Københavnernatur - strategi for et grønnere København”, som forventes forelagt TMU den 22. juni 2015.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Såfremt budgetønsket vedtages, vil behovet for midler til helhedsrenoveringen af skolen blive reduceret, da alle belægningsarbejder udføres ifm. byrums/skolegårdsprojektet, og der etableres lokal nedsivning af regnvand, hvilket der således ikke vil være behov for ifm. en kommende helhedsrenovering.

I løbet af 2013 og 2014 har projektet udviklet sig til et meget helstøbt projekt. Der har været en omfattende brugerinddragelsesproces med deltagelse af engagerede børn, forældre, lærere og lokale borgere.

Projektet indeholder flere nyskabende og skelsættende elementer: I den store gård fjernes asfalten, og der plantes en ”skov” bestående af hjemmehørende træer. Skoven vil kunne bruges både til rekreative aktiviteter og leg såvel som til undervisningsformål. Her arbejdes endvidere med et formidlingsprojekt som skal skabe forbindelse til Naturpark Amager.

Overgangen mellem skolegård og det omkringliggende kvarter får en særlig bearbejdning bestående af forskudte betonelementer, som fungerer som skolens sikkerhedszone ud mod de trafikerede veje samtidig med, at den udgør et langt bevægelsesforløb.

Der bliver i projektet skabt en bred vifte af bevægelsestilbud, som inkluderer mange forskellige brugergrupper.

Som en del af projektet, indgår et kunstprojekt, bestående af forskellige betonskulpturer. Kunstprojektet er blevet til i et samarbejde med kunstneren Rene Schmidt. Kunstprojektet var en central del af det oprindelige beslutningsgrundlag.

Overordnede målsætninger og effekter

Hvis den manglende finansiering ikke bevilliges, skal de 3,2 mio. kr. findes som besparelse i projektet. Det betyder, at LAR projektet vil udgå, og kun de nødvendige kloakarbejder vil blive udført. Der vil skulle spares på belægningsarbejder, elementer i skole/byrumsprojektet vil beskæres, og dermed vil projektet få en ringere kvalitet.

Det vurderes, at der vil være en besparelse på op til 1 mio. kr. ved at etablere nye belægninger samt LAR samtidig med de øvrige anlægsarbejder i Skolegårds-/Byrumsprojektet. Sammenlagt vurderes det, at der kan opnås en samlet besparelse på den senere helhedsrenovering på 3-4 mio. kr., hvis arbejderne gennemføres som en del af Skolegårds-/Byrumsprojektet.

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Dækning af underskud på budgettet for Amager Fælle Skolegård/Byrum på 3,2 mio. kr.	- Besparelser ved en senere helhedsrenovering af skolen, på 3-4 mio. Fastholdelse af kvaliteten i et multifunktionelt skole/byrum.

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Skolegård/Byrumsprojekt	3.200	0
I alt	3.200	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

Det er vurderet, at KEjd/ByK skal ikke høres i denne sag.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

Tekniske oplysninger

Tabel 3: Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
- Skolegård/Byrumsprojekt	BUU	Anlæg	03.22.01.3	3,2					3,2	*
Anlægsudgifter i alt				3,2					3,2	
- heraf til KEjd				0					0	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Risikovurdering

Den økonomiske risiko for dette projekt, er ringe, da projekteringen er gennemført, og der er gennemført en hovedlicitation.

Tidligere afsatte midler

Tabel 4: Tidligere afsatte midler på området

(1.000 kr., løbende p/l)	2011	2012	2013	2014	2015
Budgetaftale 2012		500			
Budgetaftale 2014				7.000	
Afsatte midler i alt		500		7.000	

BUx Kildevældskolen

Baggrund

I Københavns Kommune er der to forskellige skolemadsordninger, EAT og madskoler. EAT er en madordning med centralt produceret mad, der dagligt leveres til et modtagekøkken på skolen, hvor maden færdigtilberedes og anrettes. Madskole konceptet er en ordning, hvor hele produktionen foregår på skolen i et produktionskøkken med faglært personale og med et tilknyttet spiseområde. Kapaciteten i en EAT-bod er begrænset, hvilket betyder, at der maksimalt kan laves mad til ca. 300 elever. På madskoler kan der med en optimal indretning laves mad til alle elever på skolen.

I budget 2015, blev der afsat 2,8 mio. kr. til etablering af EAT madordning på Kildevældskolen. Med bevillingen på 2,8 mio. kr. til en EAT-ordning, vil det dagligt være muligt for ca. 30-35 % af eleverne at købe skolemad.

Indhold

Forvaltningen foreslår nu, at der afsættes yderligere anlægsmidler således, at Kildevældskolen opgrades til madskole med produktionskøkken. Det vil gøre det muligt at bespise alle skolens elever.

Skolen står over for en række nye bygningsmæssige tiltag, der omfatter en helhedsrenovering, en klimatilpasning, en udbygning og sammenbygning med et kommende Kulturcenter og etablering af en EAT-ordning.

I den igangværende proces, er man dog blevet klar over, hvilket potentiale der ligger i at tilføre skolen et fuldt produktionskøkken, hvilket er et meget stort ønske fra skolens side. Skolen ligger i Skt. Kjelds Kvarter, der har nogle af Københavns mest ressourcetsvage beboere. Samtidig bor nogle af Københavns mest velhavende borgere også i kvarteret. Der er derfor markante kulturelle, etniske, økonomiske og sociale forskelligheder i området. Ud fra den betragtning og de erfaringer, forvaltningen har fra andre skoler, er en madskole mere end blot en madordning. Maddannelse og sundhed højes, og maden bliver en integreret del af hverdagen, pædagogikken, organiseringen og noget, man kan være fælles om. Forvaltningen kan således se gode muligheder i at tilføre skolen og kulturlivet et produktionskøkken.

Kulturcenteret og Kildevældskolen er både et bygnings- og funktionsfællesskab. Bygningsfællesskabet sikrer en velfungerende synergi mellem de to institutioner, og funktionsfællesskabet lægger sig op ad de tanker, der er beskrevet i den nye Folkeskolereform, omkring den åbne skole.

Yderligere har Områdefornyelse Skt. Kjelds Kvarter allerede afholdt forskellige arrangementer, der understøtter tanken omkring mad og kultur, for at styrke og fremme fællesskabet, som optakt til det nye kulturcenter. Et produktionskøkken kan således være med til at danne ramme om kulinariske udfoldelser og for dannelse af ny madkultur på tværs af

5. marts 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

kvarterets befolkningssammensætning. Tanken om det sunde og nærende måltid til fornuftige priser, hvor alle kan være med, vil være et kultur-bærende element i sig selv. Et produktionskøkken vil derfor underbygge funktionsfællesskabet og nå en meget større målgruppe, end blot skolens egne elever.

Anlægsudgifterne er naturligvis større til et produktionskøkken end den er til etablering af en EAT-ordning, men set ud fra et rent driftsøkonomisk perspektiv, er en madskole billigere at drifte, hvis der skal laves mad til flere end ca. 250 elever pr dag.

Det samlede bevillingsbehov for et produktionskøkken er 15 mio. kr. Da der i budget 2014 blev afsat 2,8 mio. kr., er der behov for yderligere 12,2 mio. kr. Den økonomiske ramme er estimeret ud fra et produktionskøkken på ca. 200 m² og bespisningsområde på ca. 350 m². En endelig placering af produktionskøkken og spiseområde kræver en nærmere drøftelse med KFF og LOA, der står for finansieringen af Kulturcenteret.

For at sikre fremdrift i de øvrige anlægsprojekter på skolen vurderer forvaltningen, at det er mest hensigtsmæssigt at afsætte det fulde beløb til etablering af et produktionskøkken nu, da det er en enestående mulighed for at kunne samtænke projektet på alle niveauer. Da den præcise placering af produktionskøkkenet og bespisningsområde ikke er fastlagt endnu, er der en vis usikkerhed om økonomien. Det er dog forvaltningens holdning, at et produktionskøkken på Kildevældskolen ikke må være væsentlig dyrere at etablere, end produktionskøkkener på andre skoler også, hvis det betyder, at den mest optimale placering ikke kan gennemføres. Økonomien er fastlagt på baggrund af erfaringerne med etablering af produktionskøkkener på andre københavnske skoler, som har kostet mellem 8 og 15 mio. kr. at etablere. Derfor kan der også opstå behov for at korrigere beløbet ved budgetforhandlingerne 2016. Sandsynligvis i nedadgående retning baseret på erfaringerne med etablering af øvrige produktionskøkkener.

Hvis der ikke gives tilsagn om etablering af et fuldt produktionskøkken, etableres der en EAT-ordning, som der er bevilliget midler til, og derved lukkes der for muligheden for etablering af et fuldt produktionskøkken fremadrettet.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
<i>Etablering af produktionskøkken på Kildevældskolen</i>	<i>Flere elever får mulighed for sund mad i skoletiden. Fællesskabet mellem skole, kulturcenter og lokalområde styrkes yderligere.</i>

Økonomi

Tabel 2. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

<i>(1.000 kr. – 2015 p/l)</i>	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
- Produktionskøkken på Kildevældskolen	BUU	Anlæg	3.22.01.3		8.000	4.200			12.200	
Anlægsudgifter i alt									12.200	
- heraf til KEjd					7.200	3.800			11.000	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

Tekniske oplysninger

Risikovurdering

ByK vurderer, at der er risiko for at projektet er underfinansieret grundet de uafklarede forhold omkring placering og samtænkning med de øvrige igangværende projekter.

Tidligere afsatte midler

Tabel 3. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2011	2012	2013	2014	2015
Budgetaftale 2015					2.800
Afsatte midler i alt					2.800

BUx Madskole på Ellebjerg Skole – projektering

11.03.2015

Baggrund

Københavns Kommune har en politisk målsætning om, at alle elever skal have mulighed for at købe skolemad. Der findes to forskellige skole-madsordninger; EAT og madskoler. EAT er en madordning med centralt produceret mad, der dagligt leveres til et modtagekøkken på skolen, hvor maden færdigtilberedes og anrettes. Madskolekonceptet er en ordning, hvor hele produktionen foregår på skolen i et produktionskøkken og med et tilknyttet spiseområde.

Det er forvaltningens erfaring fra andre madskoler, at maden, når den produceres på skolen, bliver en integreret del af skolens hverdag, pædagogik og organisering, og at elevernes maddannelse og sundhed højnes. Det er baggrunden for, at Ellebjerg Skole ønsker at blive madskole.

Forvaltningen ser samtidig et potentiale i at samtænke etableringen af et produktionskøkken på Ellebjerg Skole med den igangværende helhedsrenovering.

Indhold

Projektet er endnu ikke konkretiseret, og forvaltningen indstiller derfor, at der afsættes en projekteringsbevilling til udarbejdelse af projektforslag på etablering af produktionskøkken og spiseområde på Ellebjerg Skole, som kan ligge til grund for et endeligt budgetønske om anlægsmidler i Budget 16.

Forvaltningen ser gode muligheder for at ombygge skolens nuværende EAT-område til produktionskøkken. Derudover skal der findes et areal, som skal kunne fungere som kantine for skolens elever i to spisepauser.

Skolen har i dag et sløjdløkkale placeret tæt ved det nuværende EAT-område, som kan fungere som spiseområde til skolens indskolings- og mellemtrinselever. Området, hvor bl.a. sløjdløkkale og gangarealer ved EAT-området er placeret, er dog ikke tilstrækkeligt til alle skolens elever. Der skal derfor i projektforslaget anvises yderligere areal, som skal fungere som spiseområde for udskolingen.

Endelig skal beslutningen omkring Fremtidens Fritidstilbud indarbejdes i løsningen i harmoni med et eventuelt produktionskøkken, spiseområde og restarbejderne på helhedsrenoveringen. Beslutningen omkring Fremtidens Fritidstilbud vil forventeligt foreligge i uge 12.

Baggrund

Ellebjerg Skole var i 2008 med i ansøgerfeltet om at blive madskole i konkurrence med Amager Fælled Skole og Gasværksvejens Skole, men blev i sidste ende valgt fra til fordel for de to øvrige skoler. Skolen har i dag en EAT-ordning, som gør det muligt for ca. 30-35 % af eleverne at købe skolemad hver dag. Det er dog et stort ønske for skolen at blive madskole, da det vil gøre det muligt, at alle elever kan købe mad.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Skolen har fra 2012 til 2014 gennemgået en helhedsrenovering, som ikke kunne færdiggøres indenfor de afsatte midler. Københavns Ejendomme (KEjd) fik derfor en bevilling til restarbejderne ved Budget 2015 og har igangsat projekteringsarbejdet. Herudover har Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) igangsat en proces omkring Fremtidens Fritidstilbud (FF), som også vil have indflydelse på arealanvendelsen på Ellebjerg Skole. De fysiske konsekvenser af Fremtidens Fritidstilbud på Ellebjerg Skole er endnu ikke afklaret og ikke indeholdt i helhedsrenoveringen.

Det er forvaltningens og skolens ønske at undersøge muligheden for at samtænke de tre projekter for at optimere den samlede løsning med henblik på et budgetønske til Budget 2016. Hermed vil det være hensigtsmæssigt, at helhedsrenoveringen afventer beslutningen om etablering af produktionskøkken på skolen. ByK estimerer, at projekteringen af en samlet løsning vil forsinke afslutningen af helhedsrenoveringen 1 år.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Ideoplæg til etablering af produktionskøkken på Ellebjerg Skole.	- Sammentænke tre bygningsmæssige tiltag for at optimere den samlede løsning. - Prissætte etableringen af et produktionskøkken med henblik på et budgetønske til Budget 2016.

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Projektforslag på produktionskøkken på Ellebjerg Skole	300	0
I alt	300*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret.

Risikovurdering

Der er ingen særlige risici forbundet med projektet

Tekniske oplysninger

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 3. Anlægsudgifter

<i>(1.000 kr. – 2015 p/l)</i>	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
Projektforslag på produktionskøkken på Ellebjerg Skole	BUU	Anlæg	03.22.01.3	300				300	*
Anlægsudgifter i alt				300				300	
- heraf til ByK				300				300	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til projektet.

BUx – Gavlhus Ungehus – Udvidelse af lejemål

12. marts 2015

Baggrund

Forvaltningen ønsker at udvide klubtilbuddet Gavlhus Ungehus, der er et tilbud til unge mellem 16 og 23 år i Tingbjerg. Formålet med udvidelsen er at opkvalificere BUF's samlede tilbud i området, således at det kan fremstå tidssvarende og relevant i forhold til at være det samlede fritids-tilbud til målgruppen. Gavlhus Ungehus er en afdeling under Klub3eren.

Indhold

Gavlhus Ungehus har i dag 2 afdelinger. Hovedafdelingen ligger på Langhusvej 40 i stueetagen. Derudover er der en afdeling på Virkefeltet 16. Lokalerne begge steder lejes af det almennyttige boligselskab FSB. Udvidelsen planlægges at ske ved at opsiges de 265 m² store lokaler på Virkefeltet 16 og i stedet leje 1. og 2. sal på Langhusvej 40 på i alt 894 m². Dermed vil Gavlhus Ungehus komme til at råde over alle 3 etager på Langhusvej 40, hvilket vil give langt bedre muligheder for at skabe et større og mere sammenhængende klubtilbud.

Overordnede målsætninger og effekter

Tingbjerg har gennem mere end 10 år haft en social helhedsplan for området, og Børne- og ungdomsforvaltningen står for en stor del af indsatsen målrettet gruppen af yngre beboere, og indsatser relateret til dem. Udviklingen på klubområdet generelt og i Tingbjerg konkret, udfordrer de nuværende rammer for aktiviteter til målgruppen for Gavlhus Ungehus. Gavlhus Ungehus er et fritidstilbud til unge mellem 16 og 23 år, der supplerer områdets øvrige tilbud til større børn og unge. Gavlhus ungehus indgår centralt i forvaltningens strategi på ungeområdet lokalt, og udvidelsen og opkvalificeringen af Gavlhus Ungehus vil være et led i denne indsats

Et fremtidigt Gavlhus Ungehus skal kunne rumme både aktiviteter af almen karakter til målgruppen, men også i et kommende klubfællesskab, mere målrettede aktiviteter i form af rådgivning og vejledning i forhold til job og uddannelse. Herunder er der behov for plads til undervisning og vejledningsfaciliteter.

Da der er en forholdsvis stor andel af Tingbjergs beboere der er under 25 år, er behovet for muligheder for aktiviteter og mødesteder markant større end i andre bydele. Vi vurderer derfor at Beboercentrum, og på længere sigt Kulturhuset bør suppleres med muligheder for denne målgruppe og et udvidet Gavlhus Ungehus kan bidrage med muligheder til denne gruppe i samarbejde med lokalområdet i øvrigt.

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Udvidelse af Gavlhus Ungehus	- Større udbud af ungetilbud generelt - Københavns kommunes Ungdomsskolen kan etablere aktiviteter i lokaler - Samarbejde med lokale foreninger, der kan tilbyde aktiviteter - Mulighed for målrettede pigeaktiviteter i egnede lokaler

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

	- Koordination af samlede individuelle tiltag målrettet større børn og unge - UU vejledning kan tilbydes individuelt - Kompetence kurser kan afholdes - SOF fremskudt indsats, ungerådgivning og familierådgivning - BIF fremskudt indsats.

Økonomi

Da der er tale om 3. mands lejemål skal der deponeres anlægsmidler svarende til den offentlige vurdering af lejemålene. Den offentlige vurdering af 1. og 2. sal på Virkefeltet 16 er på 15,6 mio. kr. Værdien af lejemålet Virkefeltet 16, der fraflyttes, er på 4,6 mio. kr. Da værdien af fraflyttede 3. mands lejemål kan modregnes bliver nettodeponeringsbehovet på 11,0 mio. kr.

Hvis det er nødvendigt med ombygninger af lejemålet forudsættes disse foretaget af udlejer og finansieret over huslejen.

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Køb af Holstrupgaard	11.000	0
I alt	11.000	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er ikke hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

Risikovurdering

Der er ingen særlige risici for projektet.

Tekniske oplysninger

Tabel til anlægsgudgifter

Tabel 3. Anlægsgudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
- Deponering	BUU	Anlæg	5.25.16.3	11.000						*
Anlægsgudgifter i alt				11.000						
- heraf til KEjd				0						

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Hvis der afsættes midler til deponering, vil KEjd stå for forhandling af lejekontrakt med FSB.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til projektet

BUx – Fremtidens Fritidstilbud

Baggrund

I budget 2015 blev der bevilliget 177,3 mio.kr. til at begynde arbejdet med at foretage nødvendige tilpasninger og forundersøgelser af strukturen i fritidstilbud, som er nødvendig efter de ændringer, en forlænget skoledag efter folkeskolereformen har medført. Det sker ved at lave strukturtilpasninger, der sikrer et samlet fritidstilbud for de 6-9-årige tæt på skolen og fritidscentre for de 10-13-årige, der skal dække større områder og være et pædagogisk tilbud i samspil med byens mange andre muligheder. Forligskredsen blev enige om at udmønte midlerne jf. principperne bag fremtidens fritidstilbud, der blev vedtaget i Børne- og Ungdomsudvalget 11. juni 2014.

Indhold

Der søges nu midler som opfølgning på de midler der blev afsat i budget 2015, og som er opfølgning på beslutning truffet af Børne- og Ungdomsudvalget 11. juni 2014, så flere elementer af den fremtidige fritidstilbudsstruktur kan igangsættes, under forudsætning af Børne- og Ungdomsudvalgets godkendelse den 18. marts 2015.

Der søges om midler til følgende to områder:

- 1) anlægsmidler til igangsættelse af de mest oplagte projekter, som kan gennemføres forholdsvist hurtigt og nemt på: Ørestad Skole, Utterslev Skole, Strandvejsskolen, Skolen i Sydhavnen, Hasted Skole, Valby Skole, Vesterbro Ny Skole, Skolen på Strandboulevarden, Katrinedals Skole, Bavnehøj Skole samt 1. etape af Tove Ditlevsens Skole (ca. 59,2 mio. kr. til 11 projekter) – den konkrete udmøntning vil afhænge af høringssvarene om Fremtidens Fritidstilbud samt den endelige beslutning i BUU den 18.3.2015)
- 2) midler til forundersøgelser for løsningsmuligheder på de vanskeligste cases: Den Classenske Legatskole, Sølvgades Skole, Lykkebo Skole, Tove Ditlevsens Skole og Hyltebjerg Skole. (2 mio. kr. til forundersøgelse af 5 skoler).

Midlerne skal sammen med de allerede bevilligede midler i budget 2015 til forundersøgelse og anlæg af første del af Fremtidens Fritidstilbud sikre, planen for implementering ikke forsinkes yderligere. Ønsket kan ikke udskydes til budget 2016, hvis fremdriften i arbejdet med fremtidens fritidsstruktur skal fastholdes.

Med henblik på bestilling af forundersøgelser og gennemførelse af byggesagerne i ByK umiddelbart efter vedtagelsen af overførselssag 2014-2015, ønskes alle midler stjernemarkert. Den konkrete udmøntning på de enkelte projekter vil afhænge af høringssvarene om Fremtidens Fritidstilbud samt den endelige beslutning i BUU den 18.3.2015. Såfremt den politiske behandling giver anledning til væsentlige justeringer i pro-

27. februar 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

jekternes omfang eller økonomi vil ændringerne blive forelagt det politiske niveau. Det skal endvidere bemærkes, at fremtidens fritidshjem på de nævnte skoler koordineres i forhold til eventuelle øvrige strukturforslag.

Det samlede beløb til oplagte projekter og forundersøgelser er estimeret på baggrund af nøgletal eksempelvis nybyggeri, ombygning og tilpasning af inde- og ude arealer, konvertering af klubpladser til fritidshjemspladser, flytning, supplerende inventar samt følgeudgifter som eksempelvis omkostninger (rådgivning, administrationsbidrag).

Udgiften til de enkelte projekter kan afvige pga. lokale forhold, som ikke er kendt eller undersøgt på nuværende tidspunkt. Overslaget omfatter ikke grundkøb/lejeudgifter/deponering, forurening ud over klasse 2. samt eventuelle uforudsete myndighedskrav. I det omfang disse forhold får betydning for anlægsudgifterne, fremlægges forslag kommende budgetforhandlinger om budget 2016.

Forvaltningen har identificeret 5 skoler, hvor det er vurderingen, at gennemførelse af omlægningen af institutionsstrukturen Fremtidens Fritidstilbud er særlig vanskelig, og som samtidig ikke er omfattet af budgetønsker i anden sammenhæng. Dette skyldes en samlet vurdering af de eksisterende institutionsenheders placering, antal, og mulighederne for at reetablere pladserne tættere på skolen. Det drejer sig om strukturen ved følgende skoler, hvor der ønskes igangsat en forundersøgelse: Den Classenske Legatskole, Sølvgade Skole, Lykkebo Skole, Tove Ditlevsens Skole og Hyltebjerg Skole.

Forundersøgelserne, som blev bevilget i Budget 2015, er igangsat for de skoler, hvor der allerede er udarbejdet idéoplæg vedr. kapacitetsudvidelse. Øvrige forslag til forundersøgelser afventer BUU's behandling af sagen om Fremtidens Fritidstilbud efter høringen er gennemført.

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Der søges om midler til at igangsætte de anlægsprojekter, der er nemmest at implementere samt midler til forundersøgelse af de steder, det er vanskeligst at komme i gang med	At man kan følge op på de midler og de delelementer af en fremtidig fritidstilbudsstruktur, som blev afsat i budget 2015, så der sikres fremdrift i den igangsatte implementeringsplan, så den ikke forsinkes yderligere.

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Anlægsmidler til igangsættelse af de mest oplagte anlægsprojekter	59.200	0
Forundersøgelse af de vanskeligste anlægsprojekter	2.000	0
I alt	61.200*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

ByK er ikke hørt om anlægsøkonomien, men ByK forestår de igangværende og kommende forundersøgelser med henblik på at levere idéoplæg, der kan kvalificere finansieringsbehovet for de enkelte sager. Såfremt disse forundersøgelser og idéoplæg viser, at finansieringsbehovet afviger væsentligt vil forslagene blive fremlagt igen til fornyet politisk godkendelse.

Risikovurdering

Fremtidens Fritidsstruktur afventer politisk godkendelse.

Der er ikke gennemført forundersøgelser på de konkrete projekter.

Tekniske oplysninger

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 4. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
Anlægsmidler til igangsættelse af de mest oplagte anlægsprojekter	BUU	Anlæg	03.22.01.3	14.900	21.300	16.000	7.000	59.200	*
Forundersøgelse af de vanskeligste anlægsprojekter	BUU	Anlæg	03.22.01.3	2.000				2.000	*
Anlægsudgifter i alt				16.900	21.300	16.000	7.000	61.200	
- heraf til KEjd				16.900	21.300	16.000	7.000	61.200	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidligere afsatte midler

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

(1.000 kr., løbende p/l)	2011	2012	2013	2014	2015
Budgetaftale 2015					177.300
Afsatte midler i alt					177.300

Jf. baggrundsafsnittet blev der i Budget 2015 afsat 177,3 mio. kr. til igangsættelse af første del af fremtidig fritidstilbudsstruktur.

Forligskredsen bag budget 2015 blev enige om at udmønte midlerne jf. principperne bag fremtidens fritidstilbud, der blev vedtaget i Børne- og Ungdomsudvalget 11. juni 2014, ved minimum at tilpasse fritidstilbud ved en række allerede besluttede anlægsprojekter herunder i de i budget 2015 vedtagne projekter: Christianshavns Skole, Oehlenschlägersgades Skole, Grøndalsvængets Skole, Lergravsparkens Skole, Skolen på Islands Brygge, Bellahøj Skole, Brønshøj Skole og Kirsebærhavens Skole. Løsningen af Fremtidens Fritidstilbud på disse skoler er bestilt i ByK, dog

undtaget Christianshavns og Oehlenschlägersgades Skoler, som afventer overførselssagen samt Skolen på Islands Brygge, som afventer BUU's behandling af sagen om Fremtidens Fritidstilbud (jf. BUU 12.12.2014).

BUx – Renovering af legepladser, genskabelse af legeværdi

13. marts 2015

Baggrund

I Budget 2013 blev der afsat 8,0 mio. kr. til legepladsområdet til anvendelse i 2014 og 2015. Der blev ligeledes bevilget 2,4 mio. kr. i overførselssagen 2013/2014 til renovering af en række udvalgte institutionslegepladser. Disse bevillinger er nu udmøntet.

Der er dog fortsat et behov for udbedring af eventuelle sikkerhedsmangler, øget vedligeholdelse og opgradering af legeværdien på udvalgte skoler og institutioners legepladser.

Indhold

Forvaltningen foreslår derfor, at der afsættes yderligere 10.7 mio. kr. på overførselssagen 2014/2015 til imødegåelse af udgifter til udskiftning af legeredskaber af sikkerhedsmæssige grunde, vedligeholdelse og opgradering af legeværdien på 12 legepladser, jvf. oversigt i bilag 1.

Forvaltningen anbefaler, at der afsættes midler til opgradering af sikkerhed og legeværdi, da skoler og institutioner har brug for sikre ude- og legearealer i god kvalitet, som tilbyder de muligheder for bevægelse og udfoldelse, der udstikkes i kommunes sundhedspolitik og Folkeskolereformen.

Legepladserne vurderes på levetid på legeredskaberne, sikkerheden og legeværdien. Levetiden måles i, hvor mange år det kan forventes, at legeredskaberne kan holde, før de skal skiftes ud og på, om de passer til den brugergruppe, de skal betjene. Sikkerheden af legeredskaber vurderes i henhold til de officielle standarder som beskrevet i EN 1176 og EN 1177). Jo højere værdi, jo højere sikkerhed. Skalaen går fra 0 til 10. Legeværdien er et udtryk for en samlet vurdering af legepladsens organisering, legemuligheder samt sanselighed/naturoplevelser. Skalaen går fra 1 til 10.

Under økonomiafsnittet fremgår de 12 foreslåede legepladser:

Overordnede målsætninger og effekter

Tablet 1: Oversigt over aktiviteter dog afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Der søges om midler til at renovere en række af Københavns mest slidte legepladser	At man får renoveret legepladserne og får genskabt legeværdien af dem.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Henriksgården Fc-Uk, Vigerslev Allé 175, Valby	1.400	0
Garvergården, Matthæusgade 3, Vesterbro	1.400	0
Sortedamsskole samt KKF, Sortedam Dossering 97, Østerbro	1.000	0
Friluftskolen, Samosvej 52, Amager	1.500	0
Sankt Annæ Skole, Otto Ruds Vej 7, Valby	1.500	0
Røde Rose 1, jagtvej 141, Nørrebro	300	0
Enghave Remise, Enghavevej 88, Vesterbro	700	0
Børnehuset, Vester Fælledvej 75, Vesterbro	500	0
Sct. Johannes gården, Nørre Alle 2B, Nørrebro	350	0
Dybendal, Dybendalsvej 65, Vanløse	350	0
Frejaskolen, Rughavevej 6, Valby	1.000	0
Hyltebjerg Skole, Hanstholmvej 10, Vanløse	700	0
I alt	10.700*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK og KEjd er ikke hørt, da der er tale om opgaver, som eksekveres af Børne- og Ungdomsforvaltningen

Budgettet til det enkelte projekt er skønnet i forbindelse med sikkerhedsinspektionerne på legepladsen foretaget af Børne- og Ungdomsforvaltningen, og listen i tabel 2 er prioriteret. Der skelnes ikke mellem kommunale og selvejende institutioner. Det har ingen driftsøkonomiske konsekvenser, da der er tale om renovering af eksisterende legepladser.

Legepladsmidlerne fordeles til 12 projekter i 2015. Der anvendes 10.700.000 mio. kr., hvoraf 770,400 kr. anvendes til rådgivning og til administration (7,2 pct.).

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

Risikovurdering

Afsættes midlerne ikke, kan der være legepladser, hvor det ikke er muligt at erstatte legeredskaber, der derfor må fjernes af sikkerhedsmæssige årsager.

Tekniske oplysninger

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

<i>(1.000 kr. – 2015 p/l)</i>	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
Anlægsmidler til igangsættelse af de mest oplagte anlægsprojekter	BUU	Anlæg	03.22.01.3	10.700	0	0	0	0	*
Anlægsudgifter i alt				10.700	0	0	0	10.700	
- heraf til K&Ejd				0	0	0	0	0	

Note *-markeringer betyder, at bevillingen i 2015 ønskes givet som anlægsbevilling ved overførselssagens 2014/2015 start.

Afsættes midlerne ikke, kan der være legepladser, hvor det ikke er muligt at erstatte legeredskaber, der derfor må fjernes af sikkerhedsmæssige årsager.

Tabel 4. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2011	2012	2013	2014	2015
Budgetaftale 2011	5	0	0	0	0
”KBH i Vækst”	0	0	0	0	0
Budgetaftale 2012	0	8.1	0	0	0
Overførselssagen for 2011 til 2012	0	0	0	0	0
Budgetaftale 2013	0	0	0	7.1*	0
Overførselssagen for 2012 til 2013	0	0	0	0	0
Budgetaftale 2014	0	0	0	3.4	4.6
Overførselssagen for 2013 til 2014	0	0	0	2.4	0
Afsatte midler i alt	5	8.1	0	12.9	4.6

*Sarbevilling til Amager Fælled Skole, hvor gårdrummet også gøres til byrum.

Bilag 1

Budget

Budgettet til det enkelte projekt er skønnet i forbindelse med sikkerhedsinspektionerne på legepladsen foretaget af Børne- og Ungdomsforvaltningen. Der skelnes ikke mellem kommunale og selvejende institutioner.

Det har ingen driftsøkonomiske konsekvenser, da der er tale om renovering af eksisterende legepladser.

Alle midler er placeret i BUF, da der er tale om opgaver, som eksekveres af Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Legepladsmidlerne fordeles til 12 projekter i 2015. Der anvendes 10.700.000 mio. kr., hvoraf 770,400 kr. anvendes til rådgivning og til administration (7,2%).

Midler i alt: 10.700.000 mio.kr.

Tabel 2: Oversigt over prioriterede legepladser

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
1	Henriksgården Fc-UK	Valby	00-05	0	1	1	1.4 mio.kr
Nuværende forhold							
Henriksgården klub og fritidstilbud er en institution, der skal varetage børns og unges interesser i alderen fra 12 til 21 år. På arealet er der store, åbne betonfliseflader. Et slidt boldområde er etableret, som bevægelsesaktiviteten på hele arealet. Boldområdet kan dog ikke anvendes optimalt, da der ikke er afskærmet tilstrækkeligt ud mod trafikken på Vigerslevvej.							
Fremtidige forhold							
Der etableres mindre rum til ophold. I rummene etableres der forskellige muligheder for aktiviteter såsom udekøkken, bålplads og hænge-ud. Boldbanen optimeres, så den kan anvendes fuldt ud til dens formål. Belægningerne optimeres og differentieres, der indplantes flere træer og buske, så arealet får et blødere udtryk. Flere muligheder for bevægelse udover boldspil indarbejdes.							

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
2	Garvergården	Vesterbro	00-05	4.7	2.5	11.8	1.4 mio.kr.
Nuværende forhold							
Garvergården er en stor børneinstitution med en stor aldersspredning. Legepladsen er anlagt på et betondæk. Der er store flader med asfalt og få tidssvarende redskaber. Der er ingen variation i de anvendte materialer.							
Fremtidige forhold							
Redskaberne skiftes så de er: Sikkerhedsmæssigt forsvarlige Tidssvarende. Motoriske udfordrende for alle. For at udearealet kan fremstå med større variation og sanselighed, anvendes der forskellige typer af materialer. Der arbejdes på at asfaltfladen kan brydes op. Der indarbejdes beplantningsmasser.							

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
3	Sortedamskole samt KKFO	Østerbro	00-05	6.0	2.0	12	1.0 mio.kr
Nuværende forhold							

Skole og KKFO har meget små og utilstrækkelige arealer til de mange børn. Begge gårde er asfalterede og gårdenes indretning tilgodeser ikke det store antal børn.

Fremtidige forhold

Gårdene indrettes med mere opdeling, så arealerne kan udnyttes optimalt. Der etableres flere nicher på arealet med større variation i materialer, hvor man kan opholde sig i mindre og større grupper. Der etableres flere forskellige legemuligheder for børnene.

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
4	Friluftsskolen	Amager	00-05	6,0	2,0	12,0	1.5 mio. kr.

Nuværende forhold

Friluftsskolen er en specialskole for børn med fysiske handicap. Skolens udeareal fremstår utidssvarende og nedslidt, og lever ikke op til børnenes særlige behov. Der er store huller i belægningen, som børnene kommer til skade på, og der mangler redskaber, som kan bruges som en del af børnenes fysiske træning.

Fremtidige forhold

Skolegården indrettes med beplantning og inddeles i mindre rum, så der etableres flere nicher på arealet med større variation i materialer, hvor man kan opholde sig i mindre og større grupper. Der skabes flere motoriske udfordringer samt stier, der egner sig til gangtræning.

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
5	Sankt Annæ Skole	Valby	00-05	6,0	2,5	15,0	1.5 mio. kr.

Nuværende forhold

Skolen har et slidt udeareal, der primært består af en ensartet asfalt, flise flade. Arealerne anvendes primært til boldspil. Der er opsat plantekasser, som har set bedre dage og den nedslidte beplantning i kasserne skal udskiftes. På arealet er der opsat en legepyramide, der er i god stand.

Fremtidige forhold

Der arbejdes på at etablere forskellige former for motoriske udfordringer for både piger og drenge. Hvis det er muligt, åbnes arealet mere op mod de omkransende arealer og naboer. Der skabes tidssvarende rum til ophold og læring.

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
6	Røde Rose 1	Nørrebro	00-05	4,3	2,8	1,0	0.300 kr.

Nuværende forhold

Røde Rose er en vuggestue med en legeplads beliggende på en lille tagterrasse. Redskabet på arealet er slidt. Kanter og belægning på arealet er utidssvarende.

Fremtidige forhold

Redskabet udskiftes og der arbejdes på at udvikle et rum med sandkasse, sansebeplantning samt et rum med enkle motoriske udfordringer til vuggestuebørnene.

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
7	Enghave remise, Enghavevej 88	Kgs. Enghave	00-05	4,0	3,9	15,6	0.700 kr

Nuværende forhold

Legepladsen er utidssvarende og slidt. Der er meget få motoriske udfordringer. Udearealet er ensartet i materialeudtryk, og der er ikke arbejdet med variation og sanselighed.

Fremtidige forhold

Redskaberne skiftes så de er sikkerhedsmæssigt forsvarlige og tidssvarende. Fremadrettet etableres der flere motoriske udfordringer både på fladen, horisontalt og vertikalt. Der skabes større variation ved at anvende forskellige typer af materialer.

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
8	Børnehuset, Vester Fælledvej 75	Vesterbro	00-05	7,0	2,4	16,8	0.500 kr

Nuværende forhold

Børnehusets legeplads er beliggende i en gård. Der er få planter og belægningen består af betonfliser. Der mangler variation i materialesammensætningen, og der er ikke tilstrækkelige motoriske udfordringer for hele brugergruppen.

Fremtidige forhold

Fremadrettet etableres der et udeareal med flere motoriske udfordringer for både piger og drenge. Både på fladen, horisontalt og vertikalt. Redskaberne skiftes, så de er sikkerhedsmæssigt forsvarlige. Der etableres flere nicher på arealet med større variation i materialevalg for at kunne opholde sig i mindre og større grupper.

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
9	Sct. Johannes gården Nørre Alle 2B	Nørrebro	00-05	5,3	2,0	10,6	0.350 kr

Nuværende forhold

Legepladsen skal varetage et udeareal for forskellige brugere - børnehavebørn, fritidshjemsbørn. Der er få planter og belægningen består af en asfaltflade. Der mangler variation i materialesammensætningen, og der er ikke tilstrækkeligt motoriske udfordringer for hele brugergruppen.

Fremtidige forhold

Fremadrettet etableres der et udeareal med flere motoriske udfordringer for både piger og drenge. Både på fladen, horisontalt og vertikalt. Redskaberne skiftes, så de er sikkerhedsmæssigt forsvarlige. Der etableres flere nicher på arealet med større variation i materialevalg for at kunne opholde sig i mindre og større grupper.

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
10	Dybendal Dybendalsvej 65	Vanløse	00-05	5,3	2,0	10,6	0.350 kr
Nuværende forhold							
Legepladsen er utidssvarende og slidt. Der er meget få motoriske udfordringer. Udearealet er ensartet i materiale-udtryk, og der er ikke arbejdet med variation og sanselighed.							
Fremtidige forhold							
Fremadrettet etableres der et udeareal med flere motoriske udfordringer for både piger og drenge. Redskaberne skiftes, så de er sikkerhedsmæssigt forsvarlige. Der etableres flere nicher på arealet med større variation i materialevalg for at kunne opholde sig i mindre og større grupper.							

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
Nuværende forhold							
Fremtidige forhold							

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
11	Frejaskolen Rughavevej 6	Valby	00-05	6,0	3,0	18,0	1.0 mio.kr
Nuværende forhold							
Skolen har et slidt udeareal, der primært består af en ensartet asfalt, flade. Der mangler beplantning og udfordrende legeredskaber.							
Fremtidige forhold							
Gårdene indrettes med mere opdeling, så arealerne kan udnyttes optimalt. Der etableres flere nicher på arealet med større variation i materialer, hvor man kan opholde sig i mindre og større grupper. Der etableres flere forskellige legemuligheder for børnene.							

	Navn	Område	Levetid	Sikkerhed	Legeværdi	I alt	Beløb/mio.kr.
12	Hyltebjerg Skole	Vanløse	00-05	1	1	2	0,7 mio.kr
Nuværende forhold							
Skolegården ved Hyltebjerg Skole fremstår i dag utidssvarende, med store slidte asfaltflader uden egentlige læringsarealer og legetilbud. For at leve op til kravene i Folkeskolereformen og tilbyde faciliteter til leg og bevægelse, skal skolegården fremadrettet etableres med lærings- og bevægelsesrum for både indskoling, mellemtrin og udskoling.							
I løbet af 2015 etableres "Genvejen", der er et fælles vejprojekt mellem Vanløse Skole og Hyltebjerg Skole. Projektet etableres på Lønstrupvej, som er den vej, der adskiller de to skoler.							

Lønstrupvej anvendes primært som hovedindgang for Vanløse Skole og vender primært væk fra Hyltebjerg Skole. Der er ikke direkte adgang til Genvejen fra Hyltebjerg Skoles udearealer.

I Genvejsprojektet anlægges forskellige bevægelsesrum, der primært henvender sig til udskolingseleverne.

Fremtidige forhold

Skolen forundersøges for helhedsrenovering som baggrund for et budgetønske om midler til gennemførelse af helhedsrenoveringsprojektet i budget 2016. Et helhedsrenoveringsprojekt vil også omfatte en modernisering af skolegården. Hvis midlerne ikke bevilliges i budget 2016, er det uklart, hvornår renoveringsprojektet kan gennemføres.

Indtil det besluttet om Hyltebjerg Skole skal have en helhedsrenovering og projektet gennemføres, vurderer forvaltningen, at skolen har behov for, at der etableres ekstra fysiske og motoriske tiltag på arealet, så den store asfalt flade kan anvendes til andet end boldspil og løbelege.

Bemærkninger

Levetiden på legeredskaberne er vurderet ud fra følgende skala

0-5 år: Redskaberne skal skiftes og er udtjente. Redskabet passer ikke til brugergruppen.

05-10 år: Redskaberne er slidte, enkelte bør skiftes.

10-15 år: Redskaberne har begyndende slid, dele skal endnu ikke skiftes.

15-20 år: Redskaberne er forholdsvis nye.

Sikkerheden er vurderet ud fra følgende skala. Skalaen går fra 0 til 10.

0: Betyder at institutionen ikke har redskaber på arealet.

1-3: Betyder at der på legeredskaberne er store sikkerhedsmæssige mangler og at redskaberne samlet ikke lever op til retningslinjerne i sikkerhedsstandarden for legepladsredskaber (EN 1176 og EN 1177).

4-6: Betyder at legeredskaberne har sikkerhedsmæssige mangler, men at redskaberne samlet overholder retningslinjerne i sikkerhedsstandarden.

7-10: Betyder at legeredskaberne overholder retningslinjerne i standarden og at redskaberne har få eller ingen sikkerhedsmæssige fejl. Oftest kun nye redskaber.

Legeværdien er vurderet ved hjælp af retningslinjerne for legepladser vedtaget i BUU og BR eDoc 2012-29005. Skalaen går fra 1 til 10.

1-3: Betyder at legepladsen i meget ringe grad lever op til retningslinjerne.

3-5: Betyder at legepladsen i ringe grad lever op til retningslinjerne.

5-7: Betyder at legepladsen i nogen grad lever op til retningslinjerne.

7-10: Betyder at legepladsen i høj grad lever op til retningslinjerne.

BUx – Renovering og /eller ombygning af daginstitutionskøkkener

12. marts 2015

Baggrund

Børne- og Ungdomsudvalget i Københavns Kommune har besluttet, at der skal serveres fælles frokost i alle daginstitutioner, hvor forældrebestyrelsen/forældregruppen ikke har fravalgt frokost. Madvalget gennemføres på alle daginstitutioner hvert andet år.

Yderligere er det et ønske, at alle institutioner så vidt muligt skal lave maden selv. Daginstitutioner, der ikke har køkkenfaciliteter, har mulighed for at få færdig frisklavet mad fra en ekstern leverandør. Ved det seneste madvalg, som blev afholdt i november og december 2014, valgte langt de fleste af forældrene i 0-5 års daginstitutionerne den fælles frokostordning til. Madordningen er altså populær blandt forældrene og har en af landets største tilslutninger.

Der er siden 2010 etableret produktionskøkkener på 65 daginstitutioner, som giver institutionerne mulighed for selv at tilberede børnenes mad. Der har af flere omgange været afsat midler til at etablere yderligere køkkener, men der er fortsat et antal institutioner, der af forskellig årsag ikke lever op til målsætningen om selv at kunne stå for børnenes kost.

Anvisningsreglerne foreskriver, at når institutioner sammenlægges, så skal alle børn i den sammenlagte institution have det samme madtilbud bestemt af forældrenes madvalg. BUF oplever dog lige nu eksempler på, at sammenlagte institutioner, hvor den ene af institutionerne har en vel fungerende madordning, ikke kan fortsætte med den forældrebetalte madordning, fordi den institution, den sammenlægges med, ikke har den nødvendige kapacitet. Derfor kan der være behov for at opgradere køkkenkapaciteten på sammenlagte institutioner.

Endelig findes der en række eksisterende køkkener, som er så nedslidte, at de har behov for en renovering.

Indhold

BUF foreslår, at der afsættes midler til en opgradering af køkkenerne på to sammenlagte institutioner til produktionskøkkener, idet de på nuværende tidspunkt ikke har tilstrækkelig køkkenkapacitet til at kunne fortsætte den forældrebetalte madordning. Det drejer sig om institutionerne Ellinge Strand, der er en sammenlægning af UKB, Bispebjerg Vuggestue og Ellinge Strand, og Ryvang 1, der er en sammenlægning af Prinsessegade Thyra og Ryvang 1. Yderligere er der et behov for at opgradere tilførselsvejene og kloakken til Ryvang 1, da de ikke er dimensioneret til et produktionskøkken.

Derudover foreslår BUF, at der afsættes en projekteringsbevilling med henblik på at kunne søge anlægsmidler i Budget 2016 til udførelse af renovering og/eller ombygning af køkkener på 22 daginstitutioner for at muliggøre (fortsat) egenproduktion.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	NEJ
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	NEJ

Med forslaget vil 22 institutioner få udarbejdet færdige projektforslag, som kan fungere som et kvalificeret grundlag for ansøgning om anlægsmidler til udførelse af projekterne. Formålet med projektforslagene er at udarbejde budgetforslag på udførelsen til Budget 16. Tidligere har der været søgt fuld anlægsbevilling til køkkenerne. Men erfaringen er at udgifterne til produktionskøkkener svinger meget og er meget vanskelig at forudsige. Formålet med kun at søge en projekteringsbevilling er at kunne søge præcise budgetter. Da projekteringsopgaven udføres af samme rådgiver der efterfølgende udfører opgaven bliver anlægsbevillingen der evt søges i budget 2016 tilsvarende mindre.

Projekteringsopgaven skal så vidt muligt udføres af de rådgivere, der har projekteret de tidligere køkkenprojekter, da de tilknyttede personer har opnået stor erfaring med opgaven og kan opretholde et ensartet niveau på tværs af kommunens institutioner.

Der er tale om institutioner, der i dag enten ikke har køkkenfaciliteter, der muliggør egenproduktion, eller, som har så nedslidte køkkener, at der vil være risiko for, at nogle af dem må ophøre med at producere mad, hvis ikke de renoveres. En del af de køkkener, der ikke har faciliteter til egenproduktion, indgik i de oprindelige ombygningsplaner, som blev indstillet til budget 2010, men kunne ikke rummes indenfor den bevilgede anlægsramme. Projekterne blev derfor udsat på ubestemt tid. De øvrige institutioner må indenfor det/de kommende år opgive at egenproducere maden pga. køkkenfaciliteter, der er så nedslidte, at de resulterer i påtaler og påbud fra Fødevareregionen og/eller Arbejdstilsynet. Udover en kvalitetsforringelse af selve madtilbuddet vil det også gå ud over institutionernes mulighed for at arbejde pædagogisk med fødevarer, mad og måltid.

Ud af de 22 daginstitutioner har 8 i dag ikke mulighed for at producere maden selv, mens 16 har køkkener til fuld egenproduktion, som står over for lukning, hvis de ikke renoveres. Samtidig er der sammenlagte institutioner på listen, som ikke har kapacitet til egenproduktion til alle børn og hermed til at respektere forældrenes madvalg på trods af den fælles anvisning.

Tabel 1: De 22 mest nedslidte daginstitutioner

Berlingske Vuggestue	De 5 årstider
Tante Olgas Børnehus	Hyltebro
Ryttergården – udflytter	Børnehuset Hjortøgade
Børnekompasset	Børnehuset Tuborgvej
Lupinen	Bethlehem Sogns Børnehave
Husum Børnehus	Børnehaven i Kongens Have
Vuggestuen Rugvej	Eventyrhuset
Himmelbuen	Askovgårdens Børnehus
Stærevænget	Hans Egede Sogns Menighedsbørnehave
Stubmøllen	
Idrætsbørnehaven Valborg	
Enghuset	
Kernehuset	

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 2: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- etablering af produktionskøkkener på to sammenlagte daginstitutioner - udarbejdelse af projektforslag til opgradering/renovering af 22 daginstitutionskøkkener	- (fortsat) at kunne tilbyde en madordning baseret på egenproduktion og opfylde forældrenes madvalg. - at prissætte opgraderingen af 22 daginstitutionskøkkener med henblik på et budgetønske til Budget 16.

Økonomi

Tabel 3: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt	Økonomi*	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 20xx
Anlægsbevilling DI køkken Ryvang 1	4740	0
Anlægsbevilling Ellinge strand	3.200	0
Projekteringsbevilling	4.500	0
I alt	12.440*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret.

Risikovurdering

Forudsætning for budgettet er, at der er 6 mindre køkkener, 12 mellemstore køkkener og 6 større køkkener. Der er afsat 10 % til standsning samt ekstra vurdering af fleres scenarier mm.

Nyt udbudsdesign med henblik på at opnå de bedste priser kan udfordre tid.

Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 4. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
Fuld anlægsbevilling Ryvang 1				4.740					*
Fuld anlægsbevilling Ellinge strand				3.200					*
- Projekteringsbevilling				4.500					*
Anlægsudgifter i alt				12.440					
- heraf til ByK				0					

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen i 2014 eller 2015 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Risici

Der er ikke lavet forundersøgelse på Ryvang 1 og Ellingstrand. Økonomi er derfor baseret på løst grundlag.

Kejd har anslået udgifter til kloaker på Ryvang 1 : 1,5-2,2 mio. kr. for kloak. I ønsket er der kalkuleret med 2,2 mio. kr. til kloak.

Ellingstrand : 3,2 mio. kr.

Der er kalkuleret med 15 % uforudsete udgifter og 15 % til teknik, eksisterende installationer, miljøfarlige stoffer, myndigheder og almen usikkerhed.

Tidligere afsatte midler

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2010	2011	2012	2013	2014
Budgetaftale 2010	5.000	43.300	21.900		
Budgetaftale 2013				15.800	
Overførselssagen for 2013 til 2014					14.000
Afsatte midler i alt	5.000	43.300	21.900	15.800	14.000

BUx – Idéoplæg på skolemad

Baggrund

I Københavns Kommune er der to forskellige former for skolemadsordning; EAT-ordninger og madskoler. EAT-ordninger er en ordning med centralt produceret mad, der dagligt leveres til et modtagekøkken på skolen, hvor maden færdigtilberedes og anrettes. Maden kan herefter købes af eleverne i en skolebod. På madskolerne foregår hele produktionen på skolen i et produktionskøkken med faglært personale.

I dag har 59 ud af 65 københavnske skoler (heri indgår specialskoler) en madordning eller har en anlægsløsning på vej (bevillingen er besluttet) til enten en EAT-ordning eller et produktionskøkken. Skolen ved Sundet den eneste almindelige folkeskole, hvor det ikke er afsat midler til etablering af en madordning. Det skyldes overvejende de fredningsbestemmelser, skolen er omfattet af, som vil gøre projektet meget dyrt. Samtidig er der på Sortedamsskolen kun etableret en EAT-ordning på udskolingsdelen. Det er således ikke muligt for indskolings eleverne at købe mad. På de resterende specialskoler er det enten ikke muligt eller relevant at etablere en madordning på nuværende tidspunkt.

Yderligere er der et antal skoler, hvor BUF vurderer det relevant at opgradere deres nuværende EAT-ordning til et produktionskøkken.

Indhold

Etablering af EAT-ordninger

Ved debatten om skolemadsprojektet EAT i Borgerrepræsentationen den 11. december 2014 blev der udtrykt stor tilfredshed med fremdriften i implementeringen af ordningen. Der blev dog samtidig udtrykt ønske om at få den sidste skole med og udvise kreativitet, så bl.a. bygningsmæssige barrierer overvindes.

I en protokolbemærkning udtrykte SF, Socialdemokraterne, Enhedslisten og Dansk Folkeparti ønske om, at der hurtigst muligt udarbejdes forslag til hvordan, der kan etableres en madordning på Skolen ved Sundet. SF fremlagde desuden et medlemsforslag på BUU-mødet den 28.1.2015 om at undersøge muligheden for, at der etableres en EAT-ordning på skolen ved at bruge lokalefaciliteter på fritidshjem og klubber, der er nabo til skolen.

Forslaget indebærer således, at der udarbejdes et idéoplæg på, hvordan en EAT-ordning kan etableres på Skolen ved Sundet eventuelt udenfor skolens matrikel f.eks. ved at bruge lokalefaciliteter på fritidshjem og klubber, der er nabo til skolen, og som ikke er omfattet af fredningsbestemmelser. Idéoplæg skal koordineres og samtænkes med beslutningen omkring Fremtidens Fritidstilbud og den forundersøgelse, der igangsættes i foråret 2014 af Københavns Ejendomme med henblik på en helhedsrenovering af skolen.

12. marts 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Yderligere foreslår BUF, at der udarbejdes et idéoplæg på etablering af en EAT-bod på indskolingsafdelingen af Sortedamsskolen, således at også indskolingseleverne har mulighed for at købe skolemad. Idéoplæg skal koordineres og samtænkes med beslutningen omkring Fremtidens Fritidstilbud.

Udarbejdelsen af idéoplæg på, hvordan der kan etableres EAT-ordninger på Skolen ved Sundet og Sortedamsskolen beløber sig til 400.000 kr.

Opgradering til madskoler

Endelig foreslår BUF, at der samtidig afsættes midler til udarbejdelse af idéoplæg på opgradering af en række EAT-ordninger til produktionskøkkener. Det er forvaltningens erfaring fra andre skoler, at en madskole tilfører skolerne langt mere værdi end blot en madordning. Maddannelse og sundhed højnes, og maden bliver en integreret del af hverdagen, pædagogikken, organiseringen og noget, man kan være fælles om. BUF kan således se gode sundheds- og læringsperspektiver i at opgradere udvalgte skoler til madskoler.

Der er en række skoler, der selv har ytret ønske om at få opgraderet deres EAT-ordning til et produktionskøkken og således blive madskoler. Det drejer sig om Katrinedal Skole, Brønshøj Skole, Lundehusskolen og Strandparkskolen (specialskole). Yderligere vurderer BUF, at der på Skolen på Islands Brygge og Kirkebjerg Skole, er et potentiale for at kunne bespise væsentlig flere elever, hvis de fungerer som madskoler. Det skyldes primært skolernes størrelse.

Tilsammen er der behov for 1.2 mio. kr. til udarbejdelse af 6 idéoplæg.

Ønsket om opgradering til madskoler er et udtryk for den voksende efterspørgsel på skolemad blandt eleverne. Anlægsudgifterne er naturligvis større til et produktionskøkken end den er til etablering af en EAT-ordning, men set ud fra et rent driftsøkonomisk perspektiv, er en madskole billigere at drifte, hvis der skal laves mad til flere end ca. 250 elever pr dag.

Det samlede behov for budgetmidler til udarbejdelse af idéoplæg der kan danne baggrund for et senere ønske om udførelse er dermed 5.7 mio. kr.

Overordnede målsætninger og effekter

Idéoplæggene skal danne baggrund for budgetønsker til Budget 2016 eller overførelssagen 2016 om at kunne etablere eller opgradere skolemadsordningerne på Skolen ved Sundet, Sortedamsskolen, Katrinedal Skole, Brønshøj Skole, Skolen på Islands Brygge, Lundehusskolen, Strandparkskolen og Kirkebjerg Skole.

Forslaget medfører et mere ensartet serviceniveau på folkeskolerne og bidrager til øget chancelighed, da en god frokost giver mulighed for, at

alle børn sikres bedre sundhed, indlæring og maddannelse – både på kort og langt sigt.

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Udarbejdelse af et idéoplæg for etablering af en EAT-ordning på Skolen ved Sundet og Sortedamsskolen - Udarbejdelse af idéoplæg for etablering af produktionskøkken på Katrinedal Skole, Brønshøj Skole, Skolen på Islands Brygge, Lundehus Skolen, Strandpark Skolen og Kirkebjerg Skole	- At beskrive og prissætte etableringen af EAT-ordninger og produktionskøkkener med henblik på at søge anlægsmidler i Budget 2016 - Et mere ensartet serviceniveau og øget chancelighed - At optimere driften på madordningen på en række folkeskoler

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Ideoplæg af skolemad på Skolen ved Sundet	200	0
Ideoplæg skolemad i indskoling på Sortedamsskole	200	0
Ideoplæg madskoler på Katrinedals Skole	200	0
Ideoplæg madskole på Brønshøj Skole	200	0
Ideoplæg madskole på Skole på Islands Brygge	200	0
Ideoplæg madskole på Kirkebjerg Skole	200	0
Ideoplæg madskole på Lundehusskolen	200	0
Ideoplæg madskole på Strandparkskolen	200	0
I alt	1.600*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret.

Risikovurdering

Der er ingen særlige risici ved projektet.

Tekniske oplysninger

Tabeller til anlægsudgifter

Table 3. Anlægsudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
Idéoplæg - skolemad på Skolen ved Sundet	BUU	Anlæg	03.22.01.3	200				200	*
Idéoplæg - skolemad i indskolingen på Sortedamsskolen	BUU	Anlæg	03.22.01.3	200				200	*
Idéoplæg - produktionskøkken på Katrine-dal Skole	BUU	Anlæg	03.22.01.3	200				200	*
Idéoplæg - produktionskøkken på Kirkebjerg Skole	BUU	Anlæg	03.22.01.3	200				200	*
Idéoplæg - produktionskøkken på Brønshøj Skole	BUU	Anlæg	03.22.01.3	200				200	*
Idéoplæg - produktionskøkken på Lundehusskolen	BUU	Anlæg	03.22.01.3	200				200	*
Idéoplæg - produktionskøkken på Strandparksskolen	BUU	Anlæg	03.22.01.3	200				200	*
Idéoplæg - produktionskøkken på Skolen på Islands Brygge	BUU	Anlæg	03.22.01.3	200				200	*
Anlægsudgifter i alt				1.600					*
- heraf til ByK				1.600					

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen i 2015 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til idéoplæg til omlægning af EAT-boder til produktionskøkkener i forbindelse med etablering af madskoler.

BUx – Nødvendige mindre renoveringsprojekter på de københavnske skoler og fritidsinstitutioner

16. marts 2015

Erfaringen har vist, at der er et behov for at udbedre mindre renoveringsbehov på skoler og fritidsinstitutioner.

Baggrund

Børne- og Ungdomsforvaltningen samt medlemmer af Børne- og Ungdomsudvalget modtager løbende ønsker om mindre genopretningsarbejder fra skoler og fritidsinstitutioner, der ikke kan imødekommes.

Indhold

Skoler og fritidsinstitutioner indmelder løbende et behov for at få udført mindre renoveringsarbejder som ikke kan afvente en genopretning og som ikke kan finansieres af skolens og fritidsinstitutionens eget budget. Det drejer sig ofte om renovering af skolegårde, legeområder, udskiftning af vinduer o. lign. Disse mangler har ofte en negativ visuel signalværdi, som har betydning for skolernes umiddelbare attraktivitet og dermed forældrenes skolevalg og fastholdelsen af elever.

Kriterierne for udførelse af mindre renoveringsarbejder er:

- 1) Har renoveringsprojektet betydning for skolens/fritidsinstitutionens søgning.
- 2) Giver renoveringsprojektet stor effekt i forhold til udgifterne.
- 3) Er skolen/fritidsinstitutionen i et udsat område.
- 4) Skolen/fritidsinstitutionen står ikke umiddelbart overfor ombygning, udbygning eller renovering.

De københavnske folkeskoler helhedsrenoveres løbende. Helhedsrenoveringerne er temmelig omfattende, hvilket betyder, at det kun er relativt få skoler, der genoprettes årligt.

Behovet for mindre renoveringer er bl.a. rejst af Rødkilde Skole, Hyltebjerg Skole (bl.a. renovering af skolegård), Sankt Annæ Gymnasium (Skolegården har ringe legeværdi) og Ungehusets udearealer (udearealerne er indrettet til fritidshjemsbørn, men det er en ungdomsklub).

Renoveringsarbejderne er af vidt forskelligt omfang. Det skønnes dog, at de typiske renoveringsarbejder beløber sig til 2-4 mio. kr. pr. skole/dagsinstitution.

Beløbet på 20 mio. kr. skønnes at kunne udbedre et mindre renoveringsbehov på 5-9 skoler og fritidsinstitutioner i 2015 og 2016. Det skønnes at afsættes der yderligere 30 mio. kr., kan der herudover renoveres mellem 8 og 12 skoler / daginstitutioner.

Overordnede målsætninger og effekter

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Renoveringsarbejderne skal medvirke til at forbedre den enkelte skoles og den enkelte fritidsinstitutions fremtræden og dermed styrke muligheden for at tiltrække og fastholde elever.

Renoveringsarbejderne har et bredere sigte end den traditionelle legepladspulje, som ikke blev tildelt i budget 2015 og som derfor søges i overførelsessagen.

Renoveringsarbejderne afhjælper behov, som med fordel kan løses nu, frem for at afvente at hele skolen renoveres.

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Mindre renoveringsopgaver af skoler og daginstitutioner.	- Sikring af lege- og udearealer lever op til lovgivning - Sikring af skoler og institutioner er attraktive for børn - Mindre rettidig renovering, så man undgår at igangsætte større renovering.

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015-16	Afledte årlige serviceudgifter
Mindre renoveringsarbejder 4-7 skoler /dag inst.	20.000*	0
Yderligere renovering af 8-12 skoler/daginst.	30.000*	0
I alt	50.000*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK eller KEjd er ikke hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkert

Risikovurdering

Risikoen vurderes som lav. Der er tale om mindre, overskuelige renoveringsarbejder, som kan udføres relativt hurtigt. Byggeri København og KEjd skal ikke høres om økonomien.

Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
- Mindre renoveringsarbejder	BUU	Anlæg	03.22.01.3	2.000	18.000			20.000	*
- Mindre renoveringsarbejder	BUU	Anlæg	03.22.01.3	3.000	27.000			30.000	*
Anlægsudgifter i alt				5.000	45.000			50.000	
- heraf til ByK				0	0			0	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen i 2015 eller 2016 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til mindre renoveringsopgaver i en pulje og i et sådant format.

BUx – Modernisering af vognparken

5. januar 2015

Baggrund

Børne- og Ungdomsforvaltningen har udarbejdet en moderniseringsplan for de eksisterende kapacitetsbærende busser ("rumlepotter") i kommunen. Med dette budgetønske fremsættes behov for ekstra midler til opretholdelse og modernisering af den eksisterende vognpark.

En Rumlepotte er en ombygget bus, der er indrettet som en rullende børnestue. Rumlepotten indeholder små borde, køkken og toiletfaciliteter, og der er mulighed for soveplads. En Rumlepotte er tilknyttet en eksisterende institution og indgår i institutionens normerede kapacitet som et ekstra grupperum. En rumlepotte kan rumme 20 børn.

Der blev i budget 2014 afsat 4 mio. kr. i 2014 og 2 mio. kr. i 2015 til udskiftning af nedslidte busser. På grund af manglende monteringsgodkendelse af sikkerhedsseler i fire rumlepotter og to reservebusser var det nødvendigt at fremrykke planen for udskiftningen. Det betyder, at der er en ophobning i behovet for udskiftning af rumlepotter, da de ældste busser ikke blev udskiftet som planlagt. Derfor ønskes der midler til udskiftning af to af de ældste rumlepotter i Overførselssagen 2014-2015.

En rumlepotte koster ca. 2 mio. kr., svarende til et samlet budgetønske på 4 mio. kr.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- salg af ikke godkendte busser, der ikke kan ombygges	Midlertidig pasning af 80 børn i nødinstitution. Børnene transporteres i lejede busser i den midlertidige periode.
- køb af nye busser for budgetmidler afsat i 2014	- nødstedte rumlepotteinstitutioner kører igen i starten af 2015
- køb af to nye busser ifølge budgetønske 2015	- to af de ældste busser overgår til reservebuskapacitet

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/1)	Økonomi*	
	Anlæg 2015-20xx	Afledte årlige serviceudgifter fra 20xx
Forprojektering	4.000	0
I alt	4.000*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er ikke hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret

Risikovurdering

Ingen særlige risici, udover at udskiftningsplanen for Børne- og Ungdomsforvaltningens kapacitetsbærende busser udskydes og at busserne bliver ældre.

Tekniske oplysninger

Tabel 3: Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

<i>(1.000 kr. – 2015 p/l)</i>	2014	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:							
- Forprojektering		4.000					*
-							
Anlægsudgifter i alt		4.000					
- heraf til KEjd							

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen i 2014 eller 2015 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Tabel 4: Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2011	2012	2013	2014	2015
Budgetaftale 2011					
”KBH i Vækst”					
Budgetaftale 2012					
Overførselssagen for 2012 til 2013					
Budgetaftale 2013					
Overførselssagen for 2012 til 2013					
Budgetaftale 2013					
Overførselssagen for 2013 til 2014					
Budgetaftale 2014				4.000	2.000
Afsatte midler i alt				4.000	2.000

BUx- Forbedring af lyd miljøer i daginstitutioner, fritidshjem og KKFO

8. januar 2015

Baggrund

Generende støj er det mest fremtrædende enkeltstående arbejdsmiljøproblem hos lærere og daginstitutionspersonale i BUF. Generende støj nævnes også som en væsentlig begrundelse for sygefravær, forringelse af børns læring og udvikling samt en hæmsko for inklusion børn med særlige behov.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

En forbedring af lyd miljøer vil således have positiv effekt både for arbejdsmiljø og den pædagogiske kerneydelse

Indhold

Børne- og Ungdomsforvaltningen har over de seneste 2-3 år deltaget i projekter, hvor der er sat fokus på at forbedre lyd miljøet i dagtilbud. Et af disse, "Plads Til Alle"¹ på skolefritidsområdet, har dokumenteret meget positive erfaringer med forbedring af lyd miljøer, både i forhold til arbejdsmiljø og kvalitet i kerneydelsen. Metoden er en blanding af pædagogiske og organisatoriske tiltag samt forbedringer af den bygningsmæssige akustik. Metoden vil være anvendelig på hele dagtilbudsområdet samt, i modificeret form, på skoleområdet.

Det er implementering af disse resultater, der søges midler til.

Der søges om 5,2 mio. kr., som primært skal gå til akustikforbedrende tiltag. Dertil kan der i begrænset omfang være tale om ekstern akustisk rådgivning. Forudsætningen for at dagtilbuddene kan få del i midlerne vil være, at de gennemfører den samme pædagogiske og organisatoriske kortlægning, som deltagerne i "Plads Til Alle", samt gennemfører støjreducerende tiltag inden for disse områder. Det er desuden en forudsætning, at der er et dokumenteret akustikproblem. Det vil sige, at støjproblemet er registreret i institutionens APV, og at der er fagligt belæg for, at efterklangstiden er medvirkende årsag til dette.

Det forventes, at de 5,2 mio. kr. vil kunne skabe markante forbedringer på 30- 40 dagtilbud.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Akustikforbedrende tiltag	Et bedre lyd miljø forventes at føre til bedre læring og udvikling samt bedre arbejdsmiljø
Beskæftigelseseffekt (1,2 årsværk pr. 1 mio. kr. investeret i anlæg)	6,2 årsværk

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Akustikforbedrende tiltag	5.200	0
I alt	5.200	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er ikke hørt om økonomi i anlægsprojektet, da udgifterne afholdes af BUF.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret.

Tekniske oplysninger

Tabel til anlægsudgifter

Tabel 3: Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
- Bedre akustik	BUU	Anlæg	5.25.14.3	5.200					5.200	*
Anlægsudgifter i alt				5.200					5.200	
- heraf til KEjd				0					0	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Risikovurdering

Der vil ikke være muligt at opnå de forbedringer i sygefravær, indlæring og udvikling som kræver en sænkelse af lydniveauet.

Tidligere afsatte midler

Københavns Kommune har ikke tidligere direkte afsat midler til forbedring af lydmiljøer i daginstitutioner, fritidshjem og KKFO'er.

Smedetoften 14

Baggrund

I forbindelse med etablering af klubfællesskabet på Smedetoften 12, blev der i budget 2014 afsat midler til at udvide klubtilbuddet i en del af Smedetoften 14. Det kommende ungdomsklubfællesskab i nr. 14 bliver en del af Smedetoften 12 og i en tidligere sag om klubfællesskaber (BUU 21.11.2012) har BUU besluttet, at Smedetoften skulle lede Klubfællesskabet Bispebjerg Syd.

De 90 ungdomsklubpladser, der etableres er et resultat af flytningen af 90 pladser fra institutionen Borup. Pladserne flyttes da man med klubfællesskaberne ønsker at samle kapaciteten i store centrale enheder i lokalområdet.

Da der blev bevilliget midler til Smedetoften 14 i Budget 2014 blev det også drøftet, hvorvidt man skulle anvende resten af den kommunale bygning til et integreret tilbud for nærområdet. Der blev således i budget 2014, lagt op til, at der kan etableres et lokalt tværgående tilbud med ekstra funktionaliteter forankret i flere forvaltninger i lokalerne.

Indhold

Der ønskes nu, som besluttet i budget 2014, afsat 200.000 kr. til en analyse af, hvordan den resterende del af bygningen kan indrettes til andre kommunale formål, således at der med udgangspunkt i klubfællesskabet skabes en større sammenhæng i lokalområdets tilbud til børn og unge. Ideoplægget drøftes med de øvrige forvaltninger, som skal indgå i samarbejdet.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Ideoplæg Smedetoften 14	- Afdækning af mulighederne for at etablere et tværgående tilbud i bygningen.

Økonomi

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Ideoplæg Smedetoften 14	200	0
I alt	200*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

KEjd er ikke hørt om økonomi i anlægsprojektet. * Midlerne ønskes stjernemarkeret.

13. marts 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Tekniske oplysninger

Tabel til anlægsudgifter

Tabel 2. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
- Idéoplæg Smedetof- ten 14	BUU	Anlæg	5.25.16.3	200					200	*
-										
Anlægsudgifter i alt				200						
- heraf til ByK				0						

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Risikovurdering

Der foretages en risikovurdering når projektet foreligger.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til projektet

BUx – Børnehuset Vor Frue Sogn

8. januar 2015

Baggrund

Folkeskolereformen medfører, at mindre fritidshjem potentielt ikke vil være økonomisk bæredygtige på sigt, idet pladsprisen for fritidshjem og klubber reduceres fra skoleåret 2014/15. Udfordringen er størst for de fritidshjem, der har en stor andel elever fra privat skoler, idet privat skoler som oftest ikke er interesseret at indgå et samarbejde om dobbeltansættelse for pædagoger og morgenåbning. En af de institutioner, som rammes særligt hårdt, er Børnehuset Vor Frue Sogn, der ligger i indre by.

Indhold

Børnehuset Vor Frue Sogn er selvejende og normeret til 56 børnehavnebørn og 69 fritidshjemsbørn. 56 af fritidshjemsbørnene går på privat skole, heraf 39 på Sankt Petri Skole og 17 på N. Zahles Seminariskole.

Vor Frue Sogn mister 156.301 kr. i deres driftsbudget i 2014 og 375.120 kr. i 2015 og fremefter som følge af Folkeskolereformen.

De privat skoler, som Børnehuset Vor Frue Sogn modtager børn fra, ønsker ikke at tilpasse skoledagens længde til fritidshjemets åbningstider eller at samarbejde med fritidshjemmet om varetagelsen af morgenåbning. Forældre og bestyrelse i Børnehuset Vor Frue Sogn er usikre på, om det kan resultere i, at forældrene fremover fravælge Børnehuset Vor Frue til fordel for privat skolernes egne fritidstilbud. Hverken Sankt Petri Skole eller N. Zahles Seminariskole ønsker at tilbyde fritidshjems-pædagogerne i Børnehuset Vor Frue Sogn timer på skolen, og stillingerne i fritidshjemmet vurderes derfor på sigt at være mindre attraktive end stillinger i fritidshjem tilknyttet folkeskoler.

Børnehuset Vor Frue Sogn bliver ikke berørt af implementeringsplanerne i forbindelse med Fremtidens Fritidsstruktur.

Overordnede målsætninger og effekter

Lederen, forældre og bestyrelsen i Børnehuset Vor Frue Sogn har henvendt sig til borgmesteren, udvalget og forvaltningen i håb om, at der kan findes en løsning, der sikrer, at institutionen ikke må lukke på længere sigt. Deres forslag er, at institutionen opnormeres med 12 børnehavnepladser, hvilke kan gøre institutionen mere økonomisk bæredygtig. En opnormering med 12 børnehavnepladser vil kunne tilvejebringes ved indretning af grupperum i nuværende rytmikrum på 4. sal.

Ifølge behovsprognosen på 0-6 års området er der ikke i de kommende år behov for kapacitetsudvidelser i indre by.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Opnormering af Børnehuset Vor Frue Sogn	Institutionen vil også være økonomisk bæredygtig fremover.
Beskæftigelseseffekt	1,4 årsværk

Økonomi

Det vurderes, at en opnormering på 12 børnehavebørn både kræver ekstra udeareal og samtidig vil udløse forskellige myndighedskrav. Da der er tale om en funktionsændring af personalerum til grupperum, så vil der blive stillet krav om etablering af evt. sprinkling af trapper, ventilation og automatisk brandanlæg. Dette er vurderet til at koste ca. 1.200.000 kr. Til sammenligning er den gennemsnitlige pris for etablering af en børnehavegruppe på 24 børn 4.35 mio. kr. eller 2.175 for en halv gruppe på 12 børn.

Tabel 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt (1.000 kr. – 2015 p/l)	Økonomi*	
	Anlæg 2015	Afledte årlige serviceudgifter fra 2015
Ombygning	1.200	0
I alt	1.200*	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet.

* Midlerne ønskes stjernemarkeret.

Tekniske oplysninger

Tabel til anlægsudgifter

Tabel 3: Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	I alt	*
Anlæg:										
- Ombygning	BUU	Anlæg	2.25.14.3	1.200					1.200	*
Anlægsudgifter i alt				1.200					1.200	
- heraf til KEjd				1.100					1.100	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

Risikovurdering

Der er risiko for at opnormeringen ikke kan gennemføres, hvis der ikke kan skaffes ekstra udeareal eller alternativt opnås dispensation fra udearealkravet. ByK påpeger derudover, at der er høj risiko ved projektet, da det indebærer ombygninger og ændringer af funktioner.

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til projektet.

Skoleidrætshaller

Baggrund

Med 1.000 nye københavnere hver måned er der løbende behov for flere kultur- og fritidsfaciliteter. Erfaringerne viser samtidig, at det giver en bedre ressourceudnyttelse at samtænke funktioner på tværs af skole- og fritidsområdet. Borgerrepræsentationen besluttede 13. oktober 2011, at der altid skal undersøges muligheden for en idrætshal ved nybygning og renovering af folkeskoler.

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede 22. januar 2015, at der skulle udarbejdes en prioriteret liste med de mulige skoleidrætshaller med henblik på, at dette kunne indgå i forhandlingerne om overførselssagen 2014-15.

Indhold

Dette forslag indeholder beskrivelse af 4 mulige projekter, som er prioriteret. Det skal bemærkes, at det kun vil være relevant at bevilge midler til projektet på Bellahøj Skole ved Overførselssagen 2014-15, da de andre skoleudvidelser endnu ikke er vedtaget.

Prioritet 1 – Bellahøj Skole

En udvidelse af Bellahøj Skole blev vedtaget i Budget 2015. En idrætshal kan anlægges som en selvstændig enhed uden sammenbygning med den eksisterende skole. En idrætshal, frem for to gymnastiksale, forudsætter, at kunststofatletikbanen nedlægges og genopføres med anden placering på matriklen og muligvis i reduceret omfang. Det skal bemærkes, at det først kan afklares, om der kan forventes myndighedstilladelse til opførelse af hallen samt eventuelt krav om lokalplan efter projekteringsopstart. Hallen er forudsat delvist nedgravet.

Merudgiften til en idrætshal på 1.600 m² (netto) frem for to gymnastiksale skønnes til 50 mio. kr. Estimeret er excl. genopførelse af kunstatletikbane. Det bemærkes, at der tidligere har været forslag om at bygge en mindre idrætshal. I Budget 2015 er der afsat midler til kapacitetsudvidelse af Bellahøj Skole. I budgetnotatet er tillige opgivet priser på tillægsscenarier med større haller. Forudsætningerne for priserne er desværre ikke retvisende, idet tillægsscenarierne er beregnet på baggrund af netto m² og uden udgifter til nedgravning af de store bygningsvolumener. Det vurderes, at der vil blive stillet myndighedskrav om delvis nedgravning idet hallen tænkes placeret på skolens friareal og i et følsomt grønt anlæg.

Bellahøj Skole er en idrætsskole på kanten af et udsat boligområde i Tingbjerg.

02.03 2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet KFU	JA
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	NEJ

Edoc: 2014-0199841-17

Byområde: Flere steder

Henvist af KFU den 22/1 2015

BUF har oplyst, at det vedtagne projekt med to mindre gymnastiksale er underfinansieret med 20,4 mio. kr. BUF fremlægger et budgetønske til overførselssagen 2014-15 for at dække denne underfinansiering. Vedtagelsen af BUFs budgetønske er en forudsætning for økonomien i nærværende budgetnotat.

For en hal på 1.600 m² skønnes driftsøkonomien at være 2 mio. kr. per år.

Prioritet 2 – Skolen i Sydhavn/Ny Skole

BUF oplyser, at en ny skole kan komme til at indgå i forhandlingerne om Budget 2016. I et område med relativt få idrætsfaciliteter kunne man med stor fordel indtænke en idrætshal til det lokale foreningsliv. Det er alene i et sådant scenarie, at det vil være relevant at se på en ny idrætshal. Ved den eksisterende skole er det ikke muligt på nuværende tidspunkt at finde plads til en sådan. I bydelen er der generelt få idrætsfaciliteter. Der er endnu ikke udarbejdet et idéoplæg og prisen vil afhænge af hallens størrelse. Estimeret omkostninger 30-50 mio. kr.

Prioritet 3 – Ny skole på Nordøst Amager

BUF oplyser, at skolen kan komme til at indgå i forhandlingerne om Budget 2016. På Nordøstamager er den eneste indendørsidrætsfacilitet Prismen i Holmbladsgade. Med en ny idrætshal vil man kunne give et løft til et nyt byområde og støtte foreningslivet. Der er endnu ikke udarbejdet et idéoplæg og prisen vil afhænge af hallens størrelse. Estimeret omkostninger 30-50 mio. kr.

Prioritet 4- Sønderbro Skole

Sønderbro Skole indgik i forhandlingerne om Budget 2015, men uden at blive vedtaget. BUF oplyser, at skolen kan indgå i forhandlingerne om Budget 2016. En idrætshal kan etableres ved, at den eksisterende gymnastiksalsbygning, som rummer to gymnastiksale, udvides. Hallen sammenbygges med Frankrigsgades Svømmehal, så der skabes et samlet sportscenter i lokalområdet.

Merudgiften ved en idrætshal i stedet for en gymnastiksal anslås til 75-85 mio. kr. I beløbet indgår tekniske tilpasninger af den eksisterende bygning, hvor hallen placeres.

Overordnede målsætninger og effekter

Bygning af skoleidrætshaller giver bedre muligheder for både skoleelever, fritidsbrugere og foreningslivet.

Tabel 1: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
- Bygning af skoleidrætshaller	-Bedre muligheder for idræt- og fritidsaktiviteter for københavnere.

Økonomi

Følgende økonomital på scenarie 1 og 4 er beregnet af ByK/KEjd. Der er endnu ikke detaljerede beregninger på scenarie 2 og 3.

Det er alene hovedscenarie 1 – Bellahøj Skole, der indebærer udgifter, der søges dækket i overførselssagen. De øvrige scenarier forudsætter bevillinger i budgetaftalen for 2016.

Tablet 2: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2018	Afledte årlige serviceudgifter fra 2017
Hovedscenarie 1: Bellahøj Skole	50 mio. kr.	2 mio. kr
Hovedscenarie 2: Skolen i Sydhavn/ny skole	Ikke afklaret	Ikke afklaret
Hovedscenarie 3: Ny skole på Nordøst Amager	Ikke afklaret	Ikke afklaret
Hovedscenarie 4: Sønderbro skole	85 mio. kr.	Ikke afklaret

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

Note: ØU besluttede den 2. september 2014 (punkt 6) principper for håndtering af uforudsete udgifter i kommunens anlægsprojekter. Der differentieres her mellem ukomplicerede til meget komplicerede projekter. Risikovurderingen foretages af forvaltningerne og Københavns Ejendomme og fremgår i nedenstående afsnit om risikovurdering.

KEjd/ByK er hørt om økonomi i anlægsprojektet vedr. Bellahøj Skole. Anlægsbevillingen overføres til KEjd/ByK i maj, 2016. Ibrugtagningen sker primo 2019.

Risikovurdering

Det skal bemærkes, at det først kan afklares, om der kan forventes myndighedstilladelse til opførelse af hallen samt eventuelt krav om lokalplan efter projekteringsopstart. Hallen er forudsat delvist nedgravet. Der vurderes ikke at være ekstraordinære risici forbundet med en realisering af projektet. Ønsket er fremsat efter aftale med BUF.

Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Tabel 3. Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	I alt	*
Anlæg:									
- Bellahøj Skoleforprojektering	KFU	3510	00.32.31	1.500	0	0	0	1.500	*
- Bellahøj Skole, anlæg	KFU	3510	00.32.31	0	8.500	20.000	20.000	48.500	
Anlægsudgifter i alt				1.500	8.500	20.000	20.000	50.000	
- heraf til KEjd				1.492	8.458	19.900	19.900	49.750	
Afledte serviceudgifter:									
- Vedligehold og drift	KFU	3510		0	0	1.000	2.000	3.000	
Afledte serviceudgifter i alt				0	0	1.000	2.000	3.000	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen i 2014 eller 2015 ønskes givet som anlægsbevilling ved budgetårets start.

ØKX Helhedsrenovering af fire Københavnske skoler

13.03.2015

Baggrund

Siden 2007 har der været et omfattende arbejde i gang med helhedsrenovering af de københavnske skoler. Skoleområdet består af 58 folkeskoler og 10 specialskoler, som er omfattet af helhedsrenoveringen. Heraf er 33 skoler helhedsrenoveret eller har fået bevilling hertil. Der er samlet investeret 2.311,2 mio.kr. Senest blev der med Budget 2015 afsat 354.412 mio.kr. til helhedsrenovering af fem skoler inkl. 9 mio. til forundersøgelser.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (angiv udvalg)	NEJ
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	JA

Indhold

Dette budgetnotat indeholder samlet set investeringer på helhedsrenovering af Københavns Folkeskoler for 300 mio. kr. Budgetnotat består dels af skoler indstillet på baggrund af forundersøgelser, dels af skoler indstillet på baggrund af estimerede renoveringsbehov og kvalificerede nøgletal.

Det resterende investeringsbehov til helhedsrenovering på Børne- og Ungdomsforvaltningens skoleområde blev i 2014 estimeret til 2.139,5 mio.kr. (jf. 2025-planen (2015 p/l)). De gennemførte forundersøgelser på Randersgade Skole og Den Classenske Legatskole har medført et behov for at opjustere det resterende investeringsbehov med 13,2 mio. kr. til 2.152,7 mio. kr. Opjusteringen skyldes alene modernisering. De estimerede renoveringsbehov for Gasværksvejens Skole og Lundehusskolen har medført et behov for at opjustere det resterende investeringsbehov med 59,6 mio. kr. til 2.212,3 mio.kr.

Overordnede målsætninger og effekter

Der er med indeværende notat prioriteret fire københavnske folkeskoler til helhedsrenovering på Overførselssag 2014-15. Det drejer sig om Randersgade Skole, Den Classenske Legatskole, Gasværksvejens Skole og Lundehusskolen. Helhedsrenovering af alle fire skoler indebærer, at der samlet afsættes 344,0 mio.kr. inkl. usikkerhedspulje til Gasværksvejens Skole og Lundehusskolen.

Tabel 1: Prioriterede skoler til helhedsrenovering (2015 p/l) (mio.kr.)

Skole	Bydel	Budget	Heraf Risiko-pulje	Budget ex Risikopulje	Færdig (år)	Afsatte midler siden 2007*	Antal m ²	Indstillet budget/m ² (1.000) inkl. risiko
Skoler indstillet på baggrund af forundersøgelser								
Randersgade Skole	Østerbro	79,5	0,0	79,5	2019	0,9	6.862	11,6
Den Classenske Legatskole	Indre By	51,0	0,0	51,0	2019	7,2	3.314	15,4
Skoler indstillet på baggrund af kvalificerede nøgletal								
Gasværksvejens Skole	Vesterbro/Kgs.Enghave	93,8	12,2	81,6	2019	25,5	8.890	10,6
Lundehusskolen	Bispebjerg	119,7	15,6	104,1	2019	4,0	11.400	10,5
Total		344,0	27,9	316,2		37,7	10.176	33,8

*Afsatte midler til genopretning, klimatilpasning mv. siden 2007

Table 2: Overview of activities and derived effect

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Helhedsrenovering generelt	▪ Energirenovering af ejendommene bidrager til implementering af Københavns Kommunes Klimaplan. ▪ Ejendommene klimasikres. ▪ Skolerne lever efter gennemført helhedsrenovering i videst muligt omfang op til Børne- og Ungdomsforvaltningens Funktionsprogram.
Helhedsrenovering af Randersgade Skole	▪ Det resterende investeringsbehov til helhedsrenovering på Børne- og Ungdomsforvaltningens skoleområde nedbringes med 79,5 mio. kr. ▪ Beskæftigelseseffekt som følge af investering: 95 årsværk.*
Helhedsrenovering af Den Classenske Legatskole	▪ Det resterende investeringsbehov til helhedsrenovering på Børne- og Ungdomsforvaltningens skoleområde nedbringes med 51,0 mio. kr. ▪ Beskæftigelseseffekt som følge af investering: 61 årsværk.*
Helhedsrenovering af Gasværksvejens Skole	▪ Det resterende investeringsbehov til helhedsrenovering på Børne- og Ungdomsforvaltningens skoleområde nedbringes med 81,6 mio. kr. ▪ Beskæftigelseseffekt som følge af investering: 98 årsværk.*
Helhedsrenovering af Lunde-husskolen	▪ Det resterende investeringsbehov til helhedsrenovering på Børne- og Ungdomsforvaltningens skoleområde nedbringes med 104,1 mio. kr. ▪ Beskæftigelseseffekt som følge af investering: 125 årsværk.*

*Beregningen af beskæftigelseseffekten foretages med udgangspunkt i KK's [definition](#), hvor 1 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Helhedsrenovering af skoler

Københavns Ejendomme indstiller i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF), at fire skoler prioriteres til helhedsrenovering. Skolerne er udvalgt på baggrund af følgende kriterier:

- A. Helhedsrenovering kan med fordel gennemføres nu, da det kan skabe synergi med andre projekter på eller i umiddelbar nærhed af skolen, herunder sporudbygningsprojekter og andre politiske ønsker (ex udsatte byområder mv.)
- B. Skolen er i ekstraordinær dårlig vedligeholdelsesstand i et omfang, der ikke kan håndteres af de løbende bevillinger til indvendig og udvendig vedligehold.
- C. Skolen kan færdiggøres efter delvis renovering på baggrund af tidligere budgetbeslutninger.

Københavns Ejendomme har forundersøgt Randersgade Skole og Den Classenske Legatskole og kan derfor estimere et samlet investeringsbehov i disse to skoler på 130,5 mio.kr.

Københavns Ejendomme er blevet bedt om at prioritere skoler til en yderligere investering på ca. 170 mio. kr. Her har Københavns Ejendomme udvalgt Gasværksvejens Skole og Lunde-husskolen. Det samlede estimerede budget til helhedsrenovering af begge skoler er i alt 203,5 mio. kr. inkl. risikopulje på 15 %. Uden risikopuljen er det samlede budget for de to skoler 185,7 mio. kr.

Udvælgelsen er sket ud fra ovenstående kriterier samt det forhold, at de øvrige syv skoler på Københavns Ejendomes pipeline for skoler til helhedsrenovering er udbudt til forundersøgelser frem mod Budget 2016. Der er derfor ikke gennemført forundersøgelser på Gasværksvejens Skole og Lundehusskolen. Det betyder, at de estimerede budgetter til helhedsrenovering af de to skoler er meget usikre og udarbejdet på et spinkelt grundlag grundet den korte frist frem mod Overførselssag 2014/15. Der er derfor tillagt 15 % i risikopule jf. Budget 2015. Baggrunden for risikopuljen er beskrevet i nedenstående afsnit *Pulje til risikostyring*.

Forundersøgelser

Der blev med Budget 2015 givet midler til forundersøgelser af skoler frem mod fremtidige indstillinger til helhedsrenovering. Forundersøgelserne skal sikre, at investeringsbehovet opgøres ud fra opdaterede bygningsdata og aktuelle behovsvurderinger, så budgetusikkerheden reduceres markant. Det vil samtidig øge eksekveringshastigheden for den enkelte helhedsrenovering, da projekterne kan igangsættes hurtigere efter bevilling af midler.

Budgetterne for Randersgade Skole og Den Classenske Legatskole er derfor baseret på byggetekniske forundersøgelser. Forundersøgelserne for modernisering er sket i dialog med Børne- og Ungdomsforvaltningen, der har udarbejdet en prioriteret liste over ønsker og krav iht. funktionsprogrammet for folkeskoler. Dette er beskrevet i Bilag 1: Helhedsrenovering af skoler i henhold til Funktionsprogram for skoler og KKFO/FH – Modernisering.

Pulje til risikostyring (27,9 mio. kr.)

Der tillægges pulje til risikostyring for de to skoler, der ikke er forundersøgt: Gasværksvejens Skole og Lundehusskolen, jf. tabel 1.

For at imødekomme udfordringerne med budgetusikkerhed identificeret i anlægsanalysen foreslås etablering af en risikopulje til håndtering af budgetmæssige usikkerheder. En pulje til risikostyring har til hensigt at kompensere for den budgetmæssige usikkerhed og sikre, at de reelle behov på de to ansøgte skoler uden forundersøgelser opfyldes.

Den budgetmæssige usikkerhed ved helhedsrenovering skyldes skolebygningernes alder og et stort vedligeholdelseefterslæb med accelererende forfald. Uforudsete udgifter har i flere tilfælde medført, at det ikke har været muligt at løse alle relevante behov inden for de afsatte budgetter.

Puljen foreslås fastsat til 15 pct. af anlægssummen jf. Budget 2015. Dette kommer udover de normalt afsatte midler (15 pct.) til forudsete uforudsete udgifter i anlægsfasen på renoveringssager. Dette sker på baggrund af erfaringer fra de hidtil igangsatte helhedsrenoveringer, Københavns Ejendomes anlægsanalyse samt Teknik- og Miljøforvaltningens model for risikovurdering af anlægsprojekter beskrevet i Budgetteringsstrategi og risikohåndtering fra 2013.

Det foreslås, at puljen placeres under Økonomiudvalget (bevilling Økonomiforvaltningen, anlæg), så puljen først udmøntes, når der opstår konkrete sager. Risikopuljen fastlåses til en samlet pulje for de skoler, som udtages til helhedsrenovering ved udmøntning af Overførselssag 2014/15 og indgår dermed ikke som en decentral sum på budgetterne for de enkelte skoler. Risikopuljens størrelse er beregnet ud fra de to skolers investeringsbehov (se Tabel 1).

Randersgade Skole (79,5 mio. kr.)

Randersgade Skole er udvalgt ud fra kriterium B – ekstraordinær dårlig vedligeholdelsesstand. Det samlede investeringsbehov for Randersgade Skole er på 79,5 mio. kr. Investeringsbehovet er fastlagt ud fra byggetekniske forundersøgelser af skolen samt en vurdering af moderniseringsbehovet i henhold til Børne- og Ungdomsforvaltningens funktionsprogram. Moderniseringsbehovet udgør en estimeret investering på 11,9 mio. kr. ud af det samlede investeringsbehov på 79,5 mio. kr.

Forundersøgelser har bekræftet, at skolen har væsentlige akutte renoveringsbehov. En helhedsrenovering af skolen vil primært omfatte følgende:

- Genopretning og sikring af nedbrudt etagedæk over parkeringskælder med nedsivning af vand og løbende udfald på elinstallationer.
- Etablering af omfangsdræn mv. til håndtering af opstigende grundfugt i skolens ene bygning, der medfører dårligt indeklima i undervisningslokaler, herunder skimmelvækst.
- Sikring af tilstrækkelige toiletfaciliteter for indskolingene gennem etablering af nye toiletter.
- Sikring af skolens indeklima gennem etablering af ventilationsanlæg og akustikregulering.
- Opgradering af forældede og ulovlige elinstallationer så de kan imødekomme den moderne skoles behov.
- Opgradering af skolens udearealer, der fremstår nedslidte og utilstrækkeligt indrettet.
- Handicapadgang til skolens ene bygning gennem etablering af elevator.
- Udskiftning og renovering af vinduer i skolens to bygninger til håndtering af træk, kuldenedfald, varmetab, trafikstøj og overophedning (sommer). Dette tiltag indebærer samtidig betydelige energibesparelser.
- Modernisering af fagområderne, undervisnings-, arbejds-, opholds- og udearealerne i henhold til funktionsprogram.

Randersgade Skole ligger på indre Østerbro i et tæt bebygget område. Skolen er oprindeligt opført i 1886. Både den indvendige og udvendige indretning bærer præg af at være en byskole, hvor pladsen er begrænset.

Skolens udeareal er kun 17 % af etagearealet og lever dermed langt fra op til mindstekravet om friareal til skoler på 40 % (jf. Københavns Kommune-

plan). Det betyder også at den samlede kapacitet er mindre, end det der er beskrevet i funktionsprogrammet, og da helhedsrenoveringen ikke medfører en kapacitetsudvidelse vil alle arealkrav beskrevet i funktionsprogrammet efter helhedsrenoveringen ikke kunne imødekommes.

Efter helhedsrenovering vil skolen overordnet set afvige fra Børne- og Ungdomsforvaltningens Funktionsprogrammet på følgende områder:

- De væsentligste funktioner, der ikke lever op til arealkravene, er basislokaler i mellemtrin og udskoling, fællesarealer samt faglokaler til hhv. håndværk & design, fysik/kemi, natur/teknik og madkundskab.
- Der etableres ikke garderober/lockers i fællesarealer pga. manglende plads.
- Funktionerne auditorium og aktivitetsrum er ikke tilvejebragt.
- Som følge af det begrænsede udeareal er muligheder for fagrelaterede udearealer begrænsede.

Tidligere tildelte midler til skolen dækker et mindre energirenovering / belysningsprojekt (0,9 mio. kr.).

Den Classenske Legatskole (51 mio. kr.)

Den Classenske Legatskole er udvalgt ud fra kriterium C – færdiggøres efter delvis renovering. Dette skyldes, at skolen er kapacitetsudvidet i 2011 og tidligere har modtaget genopretningsmidler (7,2 mio.kr).

Det samlede investeringsbehov for Den Classenske Legatskole er på 51 mio. kr. Investeringsbehovet er fastlagt ud fra byggetekniske forundersøgelser af skolen samt en vurdering af moderniseringsbehovet i henhold til Børne- og Ungdomsforvaltningens funktionsprogram. Moderniseringsbehovet udgør en estimeret investering på 10,4 mio. kr. ud af det samlede investeringsbehov på 51 mio. kr.

Forundersøgelser har bekræftet, at skolen har væsentlige renoveringsbehov. En helhedsrenovering af skolen vil primært omfatte følgende:

- Sikring af skolens indeklima gennem etablering af ventilationsanlæg og akustikregulering.
- Opgradering af forældede og ulovlige elinstallationer så de kan imødekomme den moderne skoles behov.
- Handicapadgang til skolens gamle bygning gennem etablering af elevator. Herefter vil skolen være fuld tilgængelig.
- Ny varmecentral og opgradering af varmesystem efter omlægning fra damp til fjernvarme (deadline fra HOFOR for dette arbejde er 2018). Dette tiltag indebærer samtidig betydelige energibesparelser.
- Etablering af CTS-anlæg til styring af varme-, el- og vandforbrug samt indeklima. Dette tiltag indebærer samtidig betydelige energibesparelser.
- Modernisering af fagområderne, undervisnings-, arbejds-, opholds- og udearealerne i henhold til funktionsprogram.

Den Classenske Legatskole er en gammel skole oprindeligt opført i 1890. Både den indvendige og udvendige indretning bærer præg af at være en byskole, hvor pladsen er begrænset. Det betyder også, at den samlede kapacitet er mindre, end det der er beskrevet i funktionsprogrammet, og da helhedsrenoveringen ikke medfører en kapacitetsudvidelse vil alle arealkrav beskrevet i funktionsprogrammet efter helhedsrenoveringen ikke kunne imødekommes.

Efter helhedsrenovering vil skolen overordnet set afvige fra Børne- og Ungdomsforvaltningens Funktionsprogrammet på følgende områder:

- De væsentligste funktioner, der ikke lever op til arealkravene, er basislokaler, grupperum, fællesarealer samt faglokaler til hhv. håndværk & design, natur/teknik, billedkunst og madkundskab.
- Der etableres ikke garderober/lockers i fællesarealer pga. manglende plads.
- Funktionerne auditorium og aktivitetsrum er ikke tilvejebragt.
- Som følge af det begrænsede udeareal er muligheder for fagrelaterede udearealer begrænsede.

Tidligere tildelte midler til skolen dækker delvis facaderenovering, delvis vinduesudskiftning samt renovering af faglokaler (7,2 mio. kr.).

Gasværksvejens Skole (93,8 mio. kr.)

Gasværksvejens Skole er udvalgt ud fra kriterium A og B, da der er igangsat etablering af EAT-bod på skolen og da skolen overordnet vurderes at have væsentlige renoveringsbehov. Det drejer sig primært om renovering af klimaskærm i form af facader, tag og udskiftning af vinduer. Derudover skal der etableres ventilationsanlæg i skolens gamle hovedbygning og det forventes, at skolens elinstallationer trænger til en generel udskiftning. Derudover skal skolens varmecentral ombygges fra damp til fjernvarme efter aftale med Hofor.

Det samlede investeringsbehov for Gasværksvejens Skole er på 93,8 mio. kr. inkl. risikopulje. Investeringsbehovet er fastlagt ud fra estimerede renoveringsbehov og kvalificerede nøgletal. Her kan forventes omkostninger til affaldshåndtering af PCB og asbest, der ikke er endelig prissat.

Grundet manglende forundersøgelser er der ikke foretaget en vurdering af hvordan skolen overordnet set vil afvige fra Børne- og Ungdomsforvaltningens Funktionsprogrammet.

Tidligere tildelte midler til skolen dækker modernisering og ombygning i forbindelse med genåbning af skolen til folkeskole i ca. 2006/7 (25,5 mio. kr.).

Lundebusskolen (119,7 mio. kr.)

Lundebusskolen er udvalgt ud fra kriterium B, da skolen overordnet vurderes at have væsentlige renoveringsbehov. Det drejer sig primært om indvendig genopretning og modernisering, så skolen i markant højere grad kan leve

op til Børne- og Ungdomsforvaltningens funktionsprogram. Derudover udestår betydelige renoveringsbehov på den gamle hovedbygning i form af vinduesudskiftning, etablering af ventilation og en generel sikring af et tilfredsstillende indeklima. Det forventes samtidig, at hovedbygningens elinstallationer trænger til en generel udskiftning.

Lundehusskolen modtog i 2004 midler til nybygning af to nye fløje, Nord- og Sydfløjen. Selvom der er tale om nye bygninger, indeholder de to fløje en del fejl, blandt andet fugtskader. Begge fløje trænger derfor til udbedring af byggetekniske forhold.

Det samlede investeringsbehov for Lundehusskolen er på 119,7 mio. kr. inkl. risikopulje. Investeringsbehovet er fastlagt ud fra estimerede renoveringsbehov og kvalificerede nøgletal.

Grunden manglende forundersøgelser, er der ikke foretaget en vurdering af hvordan skolen overordnet set vil afvige fra Børne- og Ungdomsforvaltningens Funktionsprogrammet.

Tidligere tildelte midler til skolen dækker etablering af elevator i hovedbygning samt generel renovering (4,0 mio. kr.).

Økonomi

Tabel 3: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt mio. kr.	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2019	Afledte årlige serviceudgifter fra 2020
Randersgade Skole	79,5	0,15
Den Classenske Legatskole	51,0	0,05
Gasværksvejens Skole	93,8	0,05
Lundehusskolen	119,7	0,25
Total	344,0	0,50

For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

Note: ØU besluttede den 2. september 2014 (punkt 6) principper for håndtering af uforudsete udgifter i kommunens anlægsprojekter. Der differentieres her mellem ukomplicerede til meget komplicerede projekter. Risikovurderingen foretages af forvaltningerne og Københavns Ejendomme og fremgår i nedenstående afsnit om risikovurdering.

Generel risikovurdering i anlægsprojekter

Helhedsrenovering kan indebære mange samtidige arbejder på én ejendom. Af hensyn til brugerne af de berørte ejendomme og en hensigtsmæssig gennemførelse af byggesagerne, kan der ske justeringer af tidsplanerne, der medfører forskydninger af forbruget imellem årene 2015-2019.

Forbruget kan endvidere forskydes for at sikre en optimal koordinering af helhedsrenoveringerne og eventuelle andre anlægssager på ejendommene. Dette vil i givet fald ske i dialog mellem Københavns Ejendomme og Børne- og Ungdomsforvaltningen. Endelig kan der ske en omprioritering mellem de omfattede skolars budgetter, hvis den detaljerede planlægning og

forundersøgelser viser, at de faktiske behov for renovering er større eller mindre end oprindeligt forudsat. Dette vil blive afspejlet i indrapporteringerne til anlægsoversigten.

Tekniske oplysninger

Table 4: Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter ved helhedsrenovering

mio. kr. – 2015 p/l	Udvalg	Bevilling	Funktion	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg:</i>											
Randersgade Skole	ØU	KEjd, anlæg	32201	0,08	3,18	7,95	31,71	36,56		79,5	*
Den Classenske Legatskole	ØU	KEjd, anlæg	32201	0,05	2,04	5,10	20,35	23,46		51,0	*
Gasværksvejens Skole	ØU	KEjd, anlæg	32201	0,09	3,75	9,38	37,43	43,15		93,8	*
Lundehusskolen	ØU	KEjd, anlæg	32201	0,12	4,79	11,97	47,77	55,07		119,7	*
Anlægsudgifter i alt				0,13	5,22	13,05	52,06	60,02		344	*
Heraf til KEjd				0,13	5,22	13,05	52,06	60,02		344	*
<i>Afledte serviceudgifter:</i>											
Energibesparelser på skoler								0,07	-0,43	-0,50	
Afledte serviceudgifter i alt								0,07	-0,43	-0,50	

Note: *-markeringer betyder, at bevillingen i 2015-2017 ønskes givet som anlægsbevilling ved Overførselssag 2014/2015.

Besparelserne på de afledte serviceafgifter indarbejdes i det kommende indkaldelsescirkulære, og kan indgå i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer i de kommende år.

Tidligere afsatte midler

Table 5: Afsatte midler til genopretning og helhedsrenovering af skoler i tidligere aftaler (1.000 kr.)

(løbende p/l)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	I alt
GOPF I										591.000
Budgetaftale 2011:GOPF II	50.000	50.000	50.000	50.000						200.000
Energirenoeringsmidler i Budget 2011	14.110	6.960	6.960	6.970						35.000
KBH I VÆKST OFS 2010	23.000	104.000	104.000							231.000
OFS 2011-2012		12.200	78.100	144.400	9.100					243.800
Salg KE-Trans.		511	5.100	44.000	52.389					102.000
Budgetaftale 2013			3.000	68.300	136.100	34.000				241.400
OFS 2012-2013			511	6.130	43.932	51.594				102.167
Budgetaftale 2014			128	5.110	12.775	50.973	58.766			127.752
OFS 2013-2014				560	8.806	30.766	42.523			82.655
Budgetaftale 2015				845	16.316	36.541	139.819	159.890	1.000	354.411
Afsatte midler i alt	87.110	173.671	247.799	326.315	279.419	203.874	241.108	159.890	1.000	2.311.185

På baggrund af en beslutning i Budget 2012 udarbejdede Københavns Ejendomme en opgørelse af de fremtidige investeringsbehov og afledte driftsbesparelser ved helhedsrenovering af kommunens ejendomme. Opgørelsen indgår i den samlede kommunale 2025-plan.

Tidsangivelse

Tabel 6: Tidsangivelse for anlægsprojekt

Aktivitet	Måned og år
Anlægsbevilling givet	Maj 2015
Anlægsbevilling overført til KEjd	Maj 2015
Rådgiverudbud afsluttet	Oktober 2015
Entrepriseudbud afsluttet	April 2017
Opførelse igangsat	Juni 2017
Opførelse afsluttet	August 2019
Facilitet ibrugtaget	August 2019

Tabel 7: Gennemførte og igangsatte helhedsrenoveringer af skoler

Initiativer	Antal skoler
KBH i Vækst 2010-2011	6
Overførelssag 2011-2012	8
Bevilling betinget af salg KE Trans.	2
Budget 2013	6
Overførelssag 2012-2013	3
Budget 2014	2
Overførelssag 2014	1
Budget 2015	5
Antal skoler i alt	33

Som angivet i Tabel 6 er der gennemført og igangsat helhedsrenoveringer på 33 skoler. Der refterer dermed stadig 33 skoler, hvor der ikke er foretaget helhedsrenovering. Der er således stadig et væsentligt behov for helhedsrenovering på skoleområdet.

Ved udarbejdelsen af projektet på helhedsrenovering af skolerne, skal det vurderes om der kan stilles krav til praktikpladser jf. Cirkulære om skærpet anvendelse af sociale klausuler (2013-0245492-21).

Ny skole på Artillerivej 126 – merudgifter ved genhusning

Fælles budgetnotat fra Kultur- og Fritidsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Baggrund

Med Budget 2015 er det besluttet at opføre en ny skole på Artillerivej 126. Det betyder, at arkiver- og magasiner, der i dag er på adressen, skal genhuses.

I budgetnotatet for skolen fremgår det, at skolen planlægges åbnet til skolestart i 2019 med afsluttende anlægsarbejder gennemført i 2020. Ved nærmere kvalificering af tidsplanen for projekterne står det klart, at enten skal skolebørnene genhuses i pavillioner til undervisning i 2-3 år. Alternativt skal arkivet- og magasinet genhuses midlertidigt til et nyt arkiv- og magasin står klar.

Skal man imødekomme behovet for skolekapacitet på Islands Brygge, skal der enten afsætte midler til pavillioner til skolebørn eller midlertidig genhusning af arkivalier og museumsgenstande.

Indhold

Genhusningsscenarier for henholdsvis skolen og arkiver- og magasiner beskrives herunder.

Scenarie 1

Børne- og Ungdomsforvaltningens erfaringstal er, at det koster op til 1 mio. kr. årligt at genhuse en skoleklasse midlertidig.

Børne- og Ungdomsforvaltningen estimerer, at forsinkelse af skolen vil koste op til 27 mio. kr. for en midlertidig genhusning af skolebørnene i pavillioner i 2 år, såfremt skolens færdiggørelse forsinkes fra skolestart 2019 til skolestart 2021 (scenarie 1a).

Kommer genhusningen op på 3 år med skolestart i 2020, estimeres udgiften af være op til 45 mio. kr. (Scenarie 1b).

Scenarie 2

Kultur- og Fritidsforvaltningen vurderer, at en midlertidig genhusning af arkiver- og magasiner fra Artillerivej 126 koster i størrelsesordenen [9,5 mio. kr.]. I beløbet er der indregnet udgifter til Stadsarkivets bynære funktioner. Et beløb, der ikke har været adresseret i forbindelse med museums- og arkivflytningen.

De enkelte poster fremgår herunder:

- 3 mio. kr. til ekstra flytning af arkivalier og museumsgenstande

09.03.2015

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUF/KFU)	NEJ
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	NEJ

Edoc: 2014-0199841

Byområde: Amager vest

- 0,5 mio. kr. til ekstra flytning af medarbejdere og server
- 1,5 mio. kr. til dobbelt husleje
- 4,5 mio. kr. til indretning af lokaler til stadsarkivets bynære funktioner

Såfremt skolen skal åbne i 2019, som angivet i budgetnotatet, er det en forudsætning at arkiver og magasiner genhuses midlertidigt, til et nyt arkiv- og magasin er klar.

Beløbet til en midlertidig genhusning er uafhængigt af længden af genhusning, såfremt denne er kortere end 3 år.

Kultur- og Fritidsforvaltningen anbefaler sammen med Børne- og Ungdomsforvaltningen scenarie 2, hvor arkiver og magasiner genhuses. Det vil ikke være optimalt at genhuse skolen i midlertidige pavilloner af pædagogiske og trivselsmæssige årsager, og det vil sandsynligvis også føre til forældreutilfredshed. Desuden er scenarie 2 det billigste. Skolen kan hermed ibrugtages som planlagt til skolestart 2019.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser for henholdsvis genhusning af skolen og arkivet fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 1: Overordnet økonomi (anlæg)

Projekt	Økonomi*	
	Anlæg 2015-2022	Afledte årlige serviceudgifter fra 2016
Hovedscenarie 1a: Genhusning af skolen i 2 år	27,0 mio. kr.	0
Hovedscenarie 1b: Genhusning af skolen i 3 år	45,0 mio. kr.	0
Hovedscenarie 2: Genhusning af arkiver- og magasiner	[9,5 mio. kr.]	0

*For yderligere specifikation af fordeling af anlægsudgifter, se tekniske oplysninger

Note: ØU besluttede den 2. september 2014 (punkt 6) principper for håndtering af uforudsete udgifter i kommunens anlægsprojekter. Der differentieres her mellem ukomplicerede til meget komplicerede projekter. Risikovurderingen foretages af forvaltningerne og Københavns Ejendomme og fremgår i nedenstående afsnit om risikovurdering.

Risikovurdering

For både skolen og arkivet- og magasinet er tidsplanen behæftet med en del usikkerhed.

Der arbejdes på flere scenarier for en nyt arkiv- og magasin. Udfaldet og kendes først efter vedtagelsen af overførselssagen og har betydning for tidsplanen.

Skoleprojektet er pt. i en høringsproces efter Børne- og Ungdomsudvalgets møde 26. februar 2015, hvilket kan ændre tidsplanen for skolen.

Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser afhænger af, hvilken løsning, der vælges.

Tabeller til anlægsudgifter

Tabel 2a Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter for BUF

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Udvalg	Bevil- ling	Funktion	2019	2020	2021	I alt	*
Scenarie 1a: Genhusning til skolestart 2020	BUU	Anlæg	03.22.01.3	12.000	15.000	0	27.000	
Anlægsudgifter i alt	BUU	Anlæg	03.22.01.3	12.000	15.000	0	27.000 (note 1)	
- heraf til KEjd	BUU	Anlæg	03.22.01.3	10.800	13.500	0	24.300	
Scenarie 1b: Genhusning til skolestart 2021	BUU	Anlæg	03.22.01.3	12.000	15.000	18.000	18.000	
Anlægsudgifter i alt	BUU	Anlæg	03.22.01.3	12.000	15.000	18.000	45.000 (note 2)	
- heraf til KEjd	BUU	Anlæg	03.22.01.3	10.800	13.500	16.200	40.500	

Note 1: Forudsætter 12 klasser i 2019 og 15 klasser i 2020. Beløb til skolestart 2016-18 vises ikke i tabellen, da disse er de samme uanset hvilket scenarie, som vælges. Beløb til skolestart 2016-18 søges forud for de enkelte budgetår i overensstemmelse med det vedtagne projekts tidsplan.

Note 2: Forudsætter 12 klasser i 2019, 15 klasser i 2020 og 18 klasser i 2021. Beløb til skolestart 2016-18 vises ikke i tabellen, da disse er de samme uanset hvilket scenarie, som vælges. Beløb til skolestart 2016-18 søges forud for de enkelte budgetår i overensstemmelse med det vedtagne projekts tidsplan.

Tabel 2b Anlægsudgifter og evt. afledte serviceudgifter for KFF

(1.000 kr. – 2015 p/l)	Ud- valg	Bevilling	Funktion	2016	2017	I alt	*
Scenarie 2: Midlertidig genhusning af arkiv- og magasin	KFU	3510	03.35.60.3	5.000	4.500	9.500	
Anlægsudgifter i alt	KFU	3510	03.35.60.3	5.000	4.500	9.500	
- heraf til KEjd	KFU	3510	03.35.60.3	85	75	160	

Tidligere afsatte midler

Der er som beskrevet ovenfor tidligere afsat midler til skolen og arkivet og magasinet på Artillerivej 126, samt et beslutningsgrundlag for en samlet arkiv- og magasinløsning.

Tabel 3. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2015:							
- Ny skole på Artillerivej 126		31.000	31.000	95.000	155.575	128.000	10.225
- Genhusning af arkiver og magasiner fra Artillerivej 126			51.000				
- Beslutningsgrundlag om en samlet arkiv- og magasinløsning	1.000	1.000					
Afsatte midler i alt	1.000	32.000	82.000	95.000	155.575	128.000	10.225

BUx Fagligt implementeringsteam

4. marts 2015

Baggrund

Københavns Kommunes faglige implementeringsteam er ansat som en pendant til Undervisningsministeriets læringskorps. Københavns Kommune vedtog med Budget 2014 at ansætte sit eget korps af læringsagenter, idet København skulle implementere reformen fra dag ét og de nye fælles mål var obligatoriske fra 1.8. 2014 i København. Formålet med teamet er at understøtte skolerne i deres løsning af forandringsopgaven med den nye folkeskolereform – vision såvel som indhold. Herunder:

- Styrke skolernes arbejde med målsætning, opfølgning, evaluering og dokumentation
- Sparring med skolerne i forhold til bl.a. fremme af læringsperspektivet herunder hensigtsmæssig organisering
- At understøtte skolernes kvalitetsudvikling af teamsamarbejdet,
- Medvirke til at tydeliggøre de ledelsesmæssige strategier for at øge det faglige niveau på den enkelte skole
- Rådgive, formidle og omsætte viden til praksis på skoler, i team og i klasseværelser.

Indhold

I budget 2014 blev der i udmøntningssagen i BUU afsat 5,5 mio. kr. i 2015 og 2,2 mio. kr. i 2016 og 2017. Der har været et mindreforbrug i år, hvor der var afsat flest midler, men der vil være tilsvarende behov for disse midler i 2015 udover, det der allerede er afsat, da opgaven ikke har ændret sig. I 2015 og i årene er der afsat færre midler, end i 2014.

Hvis midlerne ikke overføres til 2015 vil det konkret vil betyde, at skolerne ikke får den støtte og hjælp, som de skal have i forbindelse med implementeringen af folkeskolereformen, fordi forvaltningen kan yde mindre support til skolerne i understøttelsen af implementeringen af folkeskolereformen. Der ligger fortsat en stor opgave i at støtte skolerne i implementeringen af folkeskolereformen. Den opgave er vigtig for at sikre en hurtig og understøttet omstilling til nye krav og målsætninger. Der søges derfor om overførsel af midler til det faglige implementeringsteam. Midlerne skal bruges til aflønning af det faglige implementeringsteam, der gennemfører målrettet og skræddersyet support til skolernes implementering af folkeskolereformen, hvilket har stor betydning for elevernes undervisning og lærernes mulighed for at undervise.

Mindreforbruget skyldes, at man i 2014 først har kunnet ansætte det faglige implementeringsteam senere end planlagt pga. rekrutteringsudfordringer samt opsigelser fra to læringsagenter i efteråret, hvorved stillingerne først er besat nu i 2015.

Økonomi

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	NEJ
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	NEJ

Tabel 1. Serviceudgifter

<i>(1.000 kr. – 2015 p/l)</i>	2015	2016	2017	2018	I alt
Læringsagenter	1.500	0	0	0	1.500
Udgifter til service i alt *)	1.500	0	0	0	1.500

Tabel 2. Tidligere afsatte midler

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2014	2015	2016	2017
Budget 2014	5.000	2.200	2.200	2.200

BUx Gældssanering af skoler og daginstitutioner

16. marts 2015

Baggrund

En række skoler og daginstitutioner har en del gæld fra tidligere år. Det er ikke i alle tilfælde muligt for dem at indhente gælden, da deres råderum i forvejen kan være presset. For nogle enheder vil afdrag af gælden inden for de fastsatte rammer for afvikling af gæld kunne påvirke aktivitets- eller serviceniveau eller betyde at de vil være nødt til at få dispensation til at afdrage gælden over en længere årrække. Der har tidligere eksisteret ordninger omkring gældssanering i Børne- og Ungdomsforvaltningen (jf. Børne- og Ungdomsudvalgsbeslutning af 14. maj 2008 og 8. juni 2011), hvor en del af gælden blev eftergivet, hvis det lykkedes for de centrale enheder at nedbringe en del af gælden.

Hvis der skal laves en gældssanering, så skal det sikres, at skoler og daginstitutioner har et incitament til at opnå gældssanering ved forinden at få bragt orden i økonomistyringen. På den baggrund foreslår Børne- og Ungdomsforvaltningen en fortsættelse af den hidtidige model for gældssanering, som blev vedtaget af BUU 8. juni 2011.

Indhold

På baggrund af de udfordringer som særligt de mest gældssatte enheder står overfor i forhold til at afvikle deres gæld, foreslås det, at gældssaneringen målrettes de mest gældssatte enheder. Ud fra de vedtagne rammer for gældsafvikling, hvor enheder med gæld kommer på handleplan og skal afdrage deres gæld med ca. 2 procentpoint årligt, foreslås det, at der ydes gældssanering for den del af enhedernes gæld, som ved regnskab 2014 ligger over 8 pct.

På skoleområdet er man nået langt i forhold til at skabe økonomiske sundere og mere bæredygtige enheder. Der er således ingen skoler, som har mere end 8 pct. i gæld. På daginstitutionsniveauet ser det lidt anderledes ud. Her er der 13 selvejende institutioner og 6 klynger, som har en gæld på mere end 8 pct. Gælden over 8 pct. udgør i alt 9,1 mio. kr.

Grænsen for gældssanering kan lægges flere steder. Jo lavere grænse, jo større udgift til gælds sanering. Hvis grænsen sættes til 6 pct. i stedet vil der være behov for at afsætte 17,7 mio. kr., mens det ved en grænse på 7 pct. er behov for 12,8 mio. kr.

Gældssaneringen står ikke alene. Disse klynger og institutioner vil stadig igennem en op til fireårig periode skulle afdrage den resterende del af deres gæld, så enheden kan vise, at der er styr på økonomien. Gældssaneringen udløses først, når enhederne har afdraget den resterende del af deres. Dvs. at en klynge, som f.eks. har fået tilsagn om sanering på 1 mio. kr., skal have afviklet al gæld udover 1 mio. kr. førend tilsagnet udmøntes. Der skal i udmøntningen af gældssaneringen tages højde for den fremtidige fritidsstruktur.

Eksekveringsparat?

	JA / NEJ
Udvalgsbehandlet (BUU)	NEJ
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	NEJ

Samlet set er der på den baggrund behov for at søge om overførsel vedr. gældsanering på 9,1 mio. kr., hvis man tager udgangspunkt i gældsanering ved 8 pct., mens der er behov for 17,7 mio. kr. ved en grænse på 6 pct.

Økonomi

Tabel 1. Serviceudgifter

<i>(1.000 kr. – 2015 p/l)</i>	2015	2016	2017	2018	I alt
Midler til gældsnering	9.125 – 17.739	0	0	0	9.125 – 17.739
Udgifter til service i alt *)	9.125 – 17.739	0	0	0	9.125 – 17.739

Tabel 2. Tidligere afsatte midler

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Overførselssag	20,8							
Børne- og Ungdomsudvalget	23,2				13,4	20,0		
Afsatte midler i alt	44,0							